

P. KRIZOSTOM:

Moje strune — kronani Kraljici.

(Ob 25 letnici kronanja Marije Pomočnice na Brezjah.)

To so tiste nežne strune,
ki mi v prsih čudežno zvenijo,
ki mi pesem udarjajo veselo
in pozdravljajo Marijo.

To so tiste strune čudovite,
ki jih vbirat prihite duhovi,
ko zaslutijo skrivnosti svete
nikdar še s človeškim glasom pete.

Ko klečim pred čudežno podobo
z lahnimi se bližajo koraki,
v skrivnost božanstva potopljeni,
z mehko lučjo rajsko posrebreni.

Tanke svoje prste zapleto mi v strune,
da v srebrnih zvokih zaječijo.
Vse prečudno nežne pesmi
o kraljici kronani mi govorijo.
Le po njej z nevzdržno voljo hrepenijo —
ob poljubu njenem v rajski dvor skopnijo.

V tistih hipih Njo zazrem pred sabo
v sinji plašč zavito,
s krono biserno na glavi,
v rokah z rožo čudovito.

„O Marija, o Marija, moja dobra Mati!“
To je vsa molitev duše
v tisti uri zlati. . .

Vseučiliški profesor — tretjerednik.

(Nadaljevanje.)

„V meni živi Kristus“ (Gal. 2, 20.).

Ferrinijevo notranje življenje. Kristus je življenje. V naravnem in nadnaravnem redu. V prvem. „Vse je po njej (Besedi, ali božjem Sinu) nastalo in brez nje ni nič nastalo, kar je nastalega“ (Jan. 1, 3.). V drugem. „Jaz sem prišel, da bi imeli življenje in ga imeli v izobilju“ (Jan. 10, 10.). Pomudimo se pri le-tem. Kadar govorimo o življenju iz Kristusa, mislimo notranje življenje duše. Če torej gledamo Ferrinijevo notranje življenje, bi radi spoznali njegove odnose do Kristusa. Kontardo Ferrini je živel iz Kristusa. Zato je bilo njegovo življenje tako čudno bujno. Poglejmo!

Pri prvem svetem obhajilu se je mlada Kontardova duša z vso nežno in hkrati močno ljubeznijo oklenila Kristusa. Za vedno. Druge ljubezni ni potrebovala. Kristus je živel v njej. Zato je živela Kristusu.

Kjer je Kristus, tam je življenje. Življenje pa izključuje dušno smrt. Znani so nam Kontardovi mladostni boji. Vemo pa tudi, da njegove lepe duše niso nikdar pritirali do poraza. Nasprotno! Iz vsake preizkušnje se je izvila še vse bolj čista. Če tudi sprva boječa. V nedolžni duši je živel Kristus. Vanj se je v vihri skrila. Zato je ni strlo. Ohranila je nedolžnost, kot najboljše poročstvo takratnega in poznejšega notranjega življenja.

Kontardova duša je torej živela. Toda, živela le iz Kristusa. Kakšno življenje? Življenje ljubezni! V ljubezni je govorila s svojim ljubljencem. Prva misel dneva je bil Kristus. Enako zadnja. Že kot srednješolec je večkrat nekaj nočnih ur prebdel v molitvi. Kot visokošolec tudi cele noči. To je lahko izpričal hišni sluga v zavodu „Borromeo“. Kakor krožijo zvezde premičnice okrog solnca, tako je Ferrinijeva duša v molitvi težila za Kristusom. Ljubezen do Kristusa ga je popolnoma zajela. Zato mu je pa duša, tudi v najresnejšem študiju, vedno in zopet iskala Kristusa.

Našla ga je v tihem premišljevanju. Vsak večer se je na premišljevanje prihodnjega dneva zelo skrbno pripravil. Celo pismeno. Kot meditacijske knjige je navadno rabil sveto pismo, premišljevanja, ki jih je sestavil de Ponte in nekatere svete očete, zlasti svetega Avguština. Veliko je čital Tomaža Kempčana, kakor tudi poročila o molitvenem apostolstvu in tretjem redu. Dobra znanka mu je bila tudi svetega Frančiška Saleškega „Filoteja“.

Kristusa je našel pri sveti maši. Vsak dan Ga je šel iskat. V mladih letih in pozneje. Kjerkoli je že bil. Odbral si je tih kraj, kjer je ves čas kleče premolil. Tako plemenita in bogata duša je Kristusu pač veliko povedala! Zase in za druge. Pa je še več iz cerkve ponesla. Ne samo zase. Za druge tudi! Saj prava ljubezen živi, moli, dela in trpi za vse. Ferrinijeva je bila taka! Zajeta iz božjega Srca. Vsaka presveta daritev mu je bogatila notranje življenje in osrečevala druge. Saj je sam zapisal prelepo besedo: „Celo idealno življenje se snuje okrog dnevne nekrvave daritve, ki jo obnavlja božje Jagnje za blagor človeštva... Vsaka plemenita duša mora biti tisti dan žalostna, ko se svete maše ni mogla udeležiti.“

Centralna misel Ferrinijeva je bilo pa dnevno sveto obhajilo. Od prvega dalje. Svete vezi ljubezni, ki je Gospod vanje zajel mlado Konhardovo nedolžno dušo, se niso nikdar zrahljale. Kar nič ne! Nasprotno. Od dne do dne so bile trdnejše. Ferriniju v največjo milost. Ti in drugi boji so se izmirili pri obhajilni mizi. Duša je vse bolj jasno gledala čudno prepletne življenjske dogodke. Polna zaupanja v božjo previdnost. Nikdar se ni zmotila. Vsa srečna je bila v svojem predobrem Kristusu, ki Ga je vedno bolj vneto ljubila. V moči prelepe Gospodove ljubezni so se oblikovale druge čednosti. Za Ferrinija je bilo dnevno sveto obhajilo — vse! Iz njega je živel cel dan. Kar je solnce za naravo, to, in še veliko več, je bila za Ferrinija presveta Evharistija. Skratka — vse njegovo življenje! Zato je pa tudi življenje slehernega dneva krožilo okrog Najsvetejšega. Vse mu je bilo priprava na Gospodov prihod. Vse zahvala za Njegovo ljubezen. Pa naj bo molitev, ali študij, ali razvedrilo, ali počitek. Zlasti redna obiskovanja Najsvetejšega.

Prečudna ljubezen do Gospoda bi nam bila skoraj neumljiva, ako bi nam ne bilo znano, kako presrčno je Ferrini ljubil Marijo, mater lepe ljubezni. Že kot deček. Saj je drugače ni imenoval, kakor „moja najslajša mamica“. Sredi knjig, spisov in pergamentov je stala podoba ljube nebeške Matere. Kadar je obiskal Gospoda, je počastil tudi Njegovo in svojo Mater. Vsako uro ji je daroval molitvico „Zdrava Marija“. Vsak dan ji je poklonil rožni venec. In koliko premagovanj Materi v čast! Naravno, da je moral ljubiti Jezusa! Saj sta ljubezen do Kristusa in božje Matere — nerazdružljivi. Zato tudi tako bogato Ferrinijevo notranje življenje. Zlasti v ljubezni do Kristusa!

(Dalje prihodnjič.)

ANTON DE WALL — P. EVSTAHIJ:

Mali umetnik v katakombah.

Povest iz četrtega stoletja.

Peto poglavje.

(Nadaljevanje in konec.)

Na grobu sv. mučencev Janeza in Pavla.

Terencijan je to pripovedoval tako razburjen, da je Liberij le polagoma mogel s prijaznimi besedami pomiriti izredno ginjenega moža in ga pripraviti do tega, da je povedal bolj natanko in določno, kako se je zgodilo. Končno je pričel pripovedovati; svojo povest je pa spet in spet prekinil z glasnim ihtenjem:

„Drugi dan potem, ko sta bila usmrčena mučenca, sem se napotil v njuno palačo, da bi vse primerno in izdatno ukrenil tako, da ne bi kristjani mogli izslediti in dognati, kje počivata mučenca. Saj veš, da sem dal raztrositi glas, da sta oba brata poslana v prognanstvo. Toda tej govorici nihče ni verjel, in jaz sem bil nemalo ogorčen, ko so v kleti, kjer sta bila mučenca zagrebena, moji uradniki zasačili tri osebe, ki so pravkar jele izkopavati trupli, brez vsake dvojbe zato, da bi ji skrivaj po noči prenesli na kako krščansko pokopališče. Meni je bilo največ do tega, da bi mogel vzdržati tisto govorico, in tako sem dal tudi one tri prav tam obglaviti in pokopati.“

Od dušne bolečine in kesanja najgloblje prevzet Terencijan ni mogel dalje govoriti.

„Bil je mašnik Krisp“, povzame papež besedo, „in pa njegov klerik¹⁾ Krispinijan, zraven pa Bogu posvečena devica Benedikta. Le-ti so se bili ponudili, da hočejo poiskati telesi obeh mučencev; ko se niso vrnili, ni bilo nobene dvojbe, da so tudi oni umrli mučeniške smrti. Toda vsa naša poizvedovanja so bila zastoj, nismo mogli zvedeti, kaj se je ž njihovimi trupli zgodilo. Potemtakem poseduje bazilika, ki ima jutri biti posvečena, kot najdragoceniše zaklade razen obeh bratov tudi kosti ostalih treh mučencev; Bog bodi zato zahvaljen!“

Med papeževimi besedami se je bil Terencijan spet umiril in je nato nadaljeval:

„Odkar so bili še oni trije usmrčeni, sem dal palačo obeh bratov zastražiti kar najbolj strogo, da bi le noben kristjan ne mogel vstopiti vanjo. Tako so potekali nekateri tedni, in stvar se je že pričela pozabljati, ko sem šel nekega dne v palačo s svojimi uradniki, da jo zaplenim v imenu države. Temule svojemu sinu sem dovolil, da je smel iti z menoj, in sicer sem mu ustregel še le potem, ko me je nujno in stanovitno prosil. To je moj edini otrok. Dočim sem bil jaz z uradniki vred zaposlen, je dečko hodil po praznih sobah, in je tako prišel tudi v tisto na pol podzemeljsko stanico, v kateri sta bila mučenca obglavljena in pokopana. Nenadoma priteče k meni deček, na glas kriča je in tresoč se po vsem životu, in zakliče: „Oče, pomagaj mi, pomagaj mi: Pavel in Janez me žgeta.“²⁾ Prestrašen sem prijel otrokove roke: bite so žareče vroče; lica so gorela, in ko sem položil roko na njegove prsi, sem tudi tukaj čutil vročino, kakršne ne more povzročiti tudi najhujša vročica ali mrzlica.“

Terencijan je moral spet za nekaj trenutkov prenehati, da bi obvladal notranjo ginjenost; v nemem pričakovanju in v največji napeti pozornosti so bile oči papeževe in njegovega spremstva obrnjene na pripovedovalca.

„Le s težavo,“ je Terencijan nadaljeval po kratkem odmoru, „sem zvedel od tarnajočega in radi bolečine kričečega dečka, da je prišel na kraj usmrtitve. — Toda, otrok, pripoveduj ti sam, kako je bilo.“

„Ko sem šel skozi sobe“, je pričel deček, „sem dospel po nekih stopnicah nizdol v neko izbo. Takoj, ko sem stopil vanjo, me je izpreletel ledeni mraz. Toda prêcej nato sem začutil v sebi vročino in nekako gorjenje kakor bi stal sredi kakega ognja; obenem me je prevzel strah in navdala groza, da sem glasno zakričal in zbežal, da si poiščem pomoči pri očetu. Kako pa mi je prišlo na misel, da sem oba sveta mučenca Pavla in Janeza označil kot tista, po katerih sem bil zašel v to razjedajočo ognjeno vročino, tega ne vem.“

„Hitel sem domov,“ je nadaljeval Terencijan, „z dečkom, ki so ga neprestano mučile najhujše bolečine in ki je na glas kričal, in takoj sem poklical najbolj izvedene ter izkušene zdravnike. Le-ti so videli v tem pojavu le močan napad zelo hude mrzlice ali vročnice; češ, deček je bil vsekakor spoten radi poletne vročine, nato je pa nagloma vstopil v napol podzemeljski in zato mrzli prostor; od tod ga je najprej stresel mraz, takoj nato ga je pa prevzela vročina. — Toda kakršnakoli sredstva so zdravniki uporabljali, nič niso pomagala, ni se hotelo zboljšati; srce mi

¹⁾ Klerik, latin. clericus iz gršk. klerikós = tisti, ki se je posvetil duhovskemu poklicu in se pripravlja na sveti mašniški red.

²⁾ Clamare cœpit, quod Paulus et Johannes incenderent eum, je povedano v „Zapiskih“ (Acta).

je trgalo, ko sem neprestano slišal, kako je tarnal ubogi deček: „O Pavel, kako me žgeš: o Janez, nehaj me peči!“

„Sicer je v naslednjih dneh vročina polagoma popustila, toda vsled notranjega vnetja in žara se je prej vedno tako živahni in cvetoči deček posušil tako, da sta ga bila le kost in koža. Popeljal sem ga v Ancij,³⁾ da bi poiskal zanj ozdravljenja v morskih kopelih. Ondotni zdravniki si niso mogli razložiti, kako more deček sploh še živ ostati, ko ima vendar vročica neprestano tako veliko stopnjo.“

„Tako je minil teden za tednom, in potekel je mesec za mesecem; ponovno sem mislil, da je že konec blizu, in vendar otrok ni mogel umreti. To je moj edini deček, častitljiv oče“, je dodal Terencijan, „moj edini otrok, moj največji zaklad, ki mi ga je bila zapustila moja umirajoča žena; ah, kaj sem pretrpel v teh mesecih, tega ne morem povedati nobenemu človeku.“

Po kratkem prestanku je nesrečni oče nadaljeval:

„Dal sem v Eskulapovem⁴⁾ svetišču opraviti daritve in najel svečnike, naj molijo za dečka; obrnil sem se na Vestalke s prošnjo, naj opravljajo molitve zanj, obljubil sem najbolj dragocene zaobljubljene darove. — vse zastonj.“

„Trpel sem tem bolj strašno zato, ker me je neprestano mučila in grizla in pekla vest ter mi očitala, da sem sam kriv dečkovega trpljenja in bolesti.“

„Tedaj pa, natanko vprav eno leto po smrti obeh mučencev, je prišlo sporočilo, da je cesar Julijan padel na Vzhodu v boju zoper Peržane. Kmalu nato pa je plemeniti Bizancij na povelje novega cesarja pričel graditi baziliko nad počivališčem mučencev.“

„Že davno prej mi je bilo včasih prišlo na misel, da bi ozdravljenja in pomoči iskal pri tistih dveh, katerima je deček vsekakor sam pripisoval svoje gorje; toda temu se je protivila vsa narava moja. Kako bi si tudi upal in se drznil obrniti na tista dva, katerima sem sam vzel življenje?!“

„Toda če tudi sam nisem hotel, moj ubogi, nesrečni otrok je imel zaupanje, da mu bosta pomagala prav ona dva, ki sta bila vzrok njegovih neizrekljivih bolečin in muk.“

„V zadnjih tednih se mu je spet poslabšalo; če sem držal v svojih rokah roko otrokovo, ki se je bližal smrti, se mi je zdelo, da držim ogenj v rokah.“

„Ah“, mi je rekel nekega jutra, „ali nočeš, da bi me ponesli h grobu obeh kristjanov?! Tista dva, ki sta ogenj prižgala, ga bosta mogla tudi pogasiti. In ako ondi ozdravim, — potem, oče, potem hočem tudi jaz postati kristjan!“ — — —

„Toda potem bi pa moral tudi jaz postati kristjan, in vendar sem sovražil krščanstvo tembolj, ker je bilo posredno povod vsega mojega trpljenja.“

„Končno pa se vendarle nisem več mogel ustavljati. Če ona dva storita čudež na tebi, sem dejal, tako da te precej ozdravita, potlej, moj otrok, potlej pa hočem s teboj vred pripoznati Kristusovo moč; potem hočem s teboj vred postati kristjan.“

³⁾ Ancij, lat. Antium, grško Antion, zdaj Porto d'Anzio, mesto v Laciji na morski obali.

⁴⁾ Eskulap, lat. Aesculapius, je bil bog zdravilstva.

„Dečkovo oko je zažarelo v tako zaupljivi nadi, da sem dal pove-
lje, naj prinesó nosilnico in ponesejo dečka v palačo obeh mučencev. Jaz
sam nisem mogel iti ž njim: moja bridkost bi se že povečala, če bi se bilo
najino upanje prevarilo.“

„In zdaj pomisli, častitljivi oče, komaj mine četrť ure, že pride moj
otrok“ — — — Terencijan je mogel zaradi najglobljega ganotja le s te-
žavo nadaljevati — — „že od daleč mi zakliče: ‚Oče, oče, ozdravljen
sem‘; veselo priskoči in se me oklene okoli vratu, — v nepojmljivi sreči,
med obilnimi solzami, ki so mi privrele in spolzele po licu, sem vzel lju-
bega otroka svojega v naročje in ga pritisnil tesno na srce. Zdaj pa sva
prišla, da te poprosiva, da naju sprejmeš v četo Kristusovih spoznavav-
cev. Odrečeva se bogovom, pri katerih sem zastonj iskal pomoči, in pri-
poznava ter izpovedava samo tistega Boga, ki se je izkazal mogočnega in
obenem usmiljenega v svojih mučencih.“

„Moj sin.“ je spregovoril sivolasi škof; „naša prva dolžnost je, da
se zahvalimo Bogu in njegovim svetnikom, in da čudež, ki sta ga storila,
očitno razglasimo, da se bodo vsi, ki verujejo v Kristusa, z nami vred
združili v zahvali in hvali.“

Četrť ure pozneje je bilo videti papeža, obdanega od svoje duhov-
ščine, v spremstvu Terencijana in njegovega sina, ko so šli iz patrijarhija
v lateransko baziliko. Ondi je oznanil s propovedniškega odra ali am-
bona dijakon zbranemu ljudstvu dvojni čudež ozdravljenja in spreobr-
njenja in je tako potrdil govorico, ki se je že bila razširila, hitreje kakor
ogenj, ki šviga od kraja do kraja. Znova in znova je ljudska množica
prekinila dijakonovo naznanilo z glasnim in enoglasnim Deo gratias!
(Bogu hvala!) Množica je rastle z vsakim trenutkom in napolnjevala no-
tranjščino in hodišča tedaj še majhne bazilike. — Učitelj govornišťva
Viktorin je bil slučajno prišel po poti, ko se je vila procesija v baziliko;
na vprašanje, kaj pomeni ta nenavadni obhod, so mu pokazali Terenci-
jana in njegovega sina zraven škofa Liberija: v napeto pozornost radoved-
nosti in pričakovanju je vstopil z ljudstvom v baziliko in bil tako tudi
priča, ki je videla na lastne oči, kako je Terencijan z ozdravljenim deč-
kom klečal pred papežem in kako sta oba prejela na čelo sveto znamenje
križa v znak, da sta sprejeta v število katehumenov. Terencijan pa in
njegov sin nista imela biti edina nad tistimi, ki so pripisovali svoje iz-
preobrnjenje obema slavnima mučencema. Saj je bilo v vsem Rimu
znano, kakšne muke je trpel dečko že dve leti, in kako je oče zastonj po-
skušal z vsemi naravnimi in prekonaravnimi sredstvi. Ko so tedaj na-
slednji dan — pri slovesni procesiji, ki je šla k posvečenju nove bazilike
od Laterana mimo Koloseja skozi Konštantinov slavolok kvišku na Celij
—, ljudje videli Terencijana ž njegovim ozdravljenim otrokom, je to na-
redilo nepopisen vtis. Med tem ko so kristjani s ponovnim vzklikom
„Deo gratias“ — Bogu hvala! — dajali dušek svojemu veselju, so se
to jutro premnogi izmed poganov popolnoma in za vselej odpovedali
svoji stari veri v bogove in so na glas izpovedali ter pripoznali Boga kri-
stjanov, — med njimi so bili celo možje, ki so bili doslej najbolj besni
in zagrizeni sovražniki križa.

Bogoslužje v družini.

Posvečuj delavnik!

Malo je stvari na svetu, — pravi P. Teodozij Briemle — ki bi jih ljudje tako malo poznali in jih uvaževali kot je molitev. Ne mislim na tiste, ki ne sklepajo več rok v zaupljivi molitvi, ker mislijo, da s tem ponižujejo in onečastujejo dostojanstvo človeka. Saj se dobe celo v vrstah tistih, ki molijo, ljudje, ki molitve ne razumejo prav. Molitev, tako nekako mislijo, je kakor obleka, ki jo čez teden spravijo in dobro zaklenejo ter jo samo ob nedeljah in praznikih iz zaprtih omar zopet vzamejo, da gredo lepo in dostojno oblečeni k službi božji. Ko se zopet začne vsakdanje življenje s svojim delom in svojimi skrbmi, naj ostane molitev za teden dni opravljena v cerkvi. Na kraje, kjer delamo, molitev ne spada. Odrešenik, ki je prišel na zemljo, da bi nam pokazal pravo življenjsko pot, govori drugače: „Treba je vedno moliti in nikdar ne nehati.“ Molitev ni samo za nedelje in praznike, ampak mora prevzeti vse delo tedna. Molitev nas mora spremljati v delavnico, v pisarno, v šolo, na polje, v tovarno, povsod, kjer se na ta ali oni način udejstvujemo. Ni dovolj, če priznavamo zapoved: „Posvečuj Gospodov dan“, ampak moramo tej zapovedi pridejati: „Posvečuj svoj delavni dan“. Opravljaj svoje delo za Boga, v njegovo čast in iz ljubezni do njega, to se pravi, posvečuj vse svoje delo z dobrim namenom.

Brez dobrega namena postane majhno to, kar se nam zdi, da je veliko.

Z dobrim namenom postane veliko to, kar se nam zdi, da je majhno.

Oglejmo si danes prvi stavek.

Sv. pismo nam pripoveduje, kako se je kmalu po vesoljnem potopu zopet polastila človeštva odtujenost od Boga. Lepega dne so se ljudje sešli v dolini Senaar s pozivom in sklepom: „Pridite, sezidati hočemo mesto in stolp, čigar vrh se bo dotikal neba, da bo slavno naše ime.“ Strnili so vse svoje sile, da bi dovršili čudovito delo, ki so si ga zamislili. Ogromen kamen so polagali na kamen, zidali nadstropje za nadstropjem. Ali ni nekaj velikega, če zasnuje človeški duh prekrasen načrt in ga izpelje človekova roka? Kdor opazuje samo vnanjo stran dela, bo temu pritrtil. Toda Bog gleda drugače. Ozira se bolj na namen, iz katerega kdo dela, kakor pa delo, ki ga dovrši.

Čemu in zakaj so zidali ljudje v dolini Senaar babilonski stolp? Stari mojstri, ki so nam zgradili prekrasne cerkve, so zakopali svoja imena v globine temeljev, da jih nihče ne bi mogel brati. Na portale cerkev pa so razločno zarezali ime Boga, da ga vsak, kdor vstopi v božji hram, bere in daje dolžno čast edinole Njemu, ki je Gospodar vesoljstva. Vodilna misel, ki je vedno višje dvigala babilonski stolp, ni bila čast božja, ampak slava ljudi. Ni bilo to delo zavoljo Boga, ampak zaradi ljudi; ni bilo delo za nebo, ampak za zemljo. Bog je nekaj časa gledal to početje. Nato pa je zmešal, kakor pripoveduje sv. pismo, jezik in govorico ljudi-zidarjev, da drug drugega niso več razumeli. Delo se je ustavilo; tu se je zrušil zid, tam temelj. Zidarji so bili pregnani od svojega dela. Ostala je samo še zmeda, ostal je samo še vsestranski prepir. Kakor raztrga vihar pajčevino, ki jo je s tolikim trudom spletel

pajek, da ostanejo samo še posamezne niti, ki se z njimi poigrava veter, tako bo zrušil Bog ponosno, samozavestno delo ljudi. In ako pride popotnik na prostor, kjer je nekoč stal babilonski stolp, najde zapuščeno razvalino, ki jo vrtajo potoki zemlje in jo razkosavajo bliski neba. To je ostanek dela, ki naj bi bilo življenjsko delo človeštva.

Kdo ne vidi v zidanju in usodi babilonskega stolpa podobo naših dni? Človeštvo je ustvarilo velikanska dela, osvojilo si je zrak, zemljo in morje, izsledilo čudovite iznajdbe na vseh poljih človeškega udejstvovanja. In sedaj? Kaj je ostalo od vsega tako ogromnega dela? Stojimo na razvalinah kulture, ki se je sesula in žalujemo za marsikaterim mogočnim in trdnim stolpom, ki se je zrušil. Zakaj padajo ponosne iznajdbe in drzna odkritja? Delali smo po zgledu Babilona. Ustvarjali smo si kulturo brez Boga, kulturo brez večnostne misli, kulturo, ki je hotela pisati na nebesni svod ime človeka in ne Boga. Pred leti je nekdo zapisal besedo, ki izraža temeljno misel sedanjega kulturnega življenja: „Svojo življenjsko nalogo hočemo dovrševati in dovršiti sami brez Boga, brez posojila, ki naj bi nam donašalo obresti v večnosti.“ Ali ni to govornica Babilona: „Pridite, da bomo proslavili svoje ime?“

Pa pustimo preteklost! Samo Bogu je znana krivda. Poglejmo v življenje posameznega človeka! Da bi vsaj naše lastno delo ne bilo podobno zidanju babilonskega stolpa! Kaj vidimo? Ali ni mnogo kristjanov, ki grade stolp brez trajnosti in trdnosti, ki svojih del ne vzdavajo v večnost, ampak v čas, ki vtisnejo vsem svojim skrbem in vsemu svojemu delu znamenje zemlje? Bore se za dobrine zemlje: za vsakdanji kruh, za slavno ime, za ugledno stališče v človeški družbi, a v tej svoji borbi pozabijo misliti na večnost, na Boga in njegovo poveličevanje, na plačilo in čast, ki nam je pripravljena v posmrtnem življenju. Na zemlji ne stoje samo s svojimi nogami; v zemljo so zakopali vso svojo dušo. Konec takega življenja je razočaranje in razvalina. Ko človek čuti, da se mu iztekajo ure življenja, kako ga mori zavest, da ni delal za Boga in večnost, ampak izključno le za grob. Razočaran mora na smrtni postelji zaklicati: „Toliko dela, toliko truda in boja za — mrtvaški prti!“ Kaj je bogastvo zemlje? Prah in pepel. Kaj je čast tega sveta? Pena. Kaj je veselje in naslada zemeljskega življenja? Pajčevina na grmičku žive meje. Vihar smrti zdrvi skozi življenje in odnese s seboj prah in pepel. Pena se razblini, pajčevina se raztrga in ubogi človek stopa pred Boga s praznimi rokami. Ali je to vse, kar je ostalo človeku od življenja, od dela, od truda in navora, od skrbi? Da, to je dovršitev dela, ki je bilo usmerjeno samo v zemljo; zakaj

brez dobrega namena postane majhno to, kar se nam zdi, da je veliko.

DR. P. HILARIN FELDER, O. M. C. — P. R.:

Svetega Frančiška — najvišje uboštvo.

(Nadaljevanje.)

Ob času Jakoba Vitriškega († 1240.), ki se je s Frančiškom in njegovimi brati do dobrega seznanil v Italiji l. 1216. in pozneje l. 1219. ntu, so bile razmere v redu bistveno še vedno take, kakor smo jih doslej opisali. Odlični kardinal in zgodovinar se o tem, kar je videl tako-le izraža: 'Ti ubožci resnično posnemajo in oznanjujejo Križanega;

Imenujemo jih manjše brate. So res manjši bratje, ki zaradi svoje obleke, skrajne siromašnosti, zaničevanja vsega zemeljskega in ponižnosti presegajo druge redovnike naših časov... Močno se trudijo, da bi vero, uboštvo in ponižnost prvih časov Cerkve obnovili ter čisto vodo iz evangeljskega studenca z duhovno žejo in vneto zajeli. Zato ne živijo po božjih zapovedih, ampak izpolnjujejo tudi evangeljske svete. Kar le mogoče obnavljajo apostolsko življenje. Zapuščajo zemeljske dobrote, sebi se odpovedujejo ter v največjem siromaštvu hodijo za ubogim Odrašenikom... Po dva in dva so hodili pridigovat. Prežeti misli na božjo navzočnost so se pripravljali na drugi Gospodov prihod. Kristusovi ubožci ne nosijo s seboj ne torbe ne denarnice ne kruha ne denarja v svojih pasovih, nimajo ne zlata ne srebra ne obuvala. Zakaj, nobenemu redovnemu bratu ni dovoljeno, da bi kaj imel. So brez samostanov, cerkva in polja. Nimajo vinogradov, živali in hiš. Odrekli so se slehernemu posestvu. Še toliko nimajo svojega, kamor bi položili glavo. Ne nosijo kožuhov, ne platnene gornje obleke, pač pa raskave habitate in oglavnico (kapuco). Kadar skupno molijo brevir, ne rabijo posebne cerkvene obleke, ne kornih plaščev (kukul). Ako jih kdo povabi, jedo in pijejo, kar jim da. Miloščine, ki jim jo podare usmiljeni dobrotniki, ne hranijo za prihodnost. Enkrat ali dvakrat na leto se zbero k skupnemu posvetovanju. Čas in kraj si poprej določijo. Oproščeni so le tisti, ki jim predolge razdalje potovanje po suhem ali morju skoraj da onemogočijo. Po končanem kapitelju zopet predstojniki svoje sobrate razpošljejo po dva ali več v različne kraje, provincije in razna mesta. Njihove pridige močno vplivajo. Še bolj njihovo svetniško življenje. Preprosti in odlični in plemiški ljudje prezirajo svet. Zapuščajo mesta, gradove, posestva in vse zemeljsko bogastvo. Srečni so, ako se morejo v zameno tega odeti z beraškim habitom ter se opasati z vozlico... Bratje svojim novim tovarišem ne izročijo drugega, kakor vozlico in habit; vse drugo prepuste božji previdnosti.“

Kakor je že bilo prosto misijonsko potovanje, združeno s skoraj da heroičnim siromaštvom, vsega občudovanja vredno, se je pa moralo vendarle preosnovati in urediti. Kaj neki je bila redovna družba brez novicijata in vzgoje članov, ki so — kakor se jim je pač zdelo — danes vstopili, jutri zopet izstopili? Kaj je bila redovna ustanova, ki ni imela druge zakonodaje, kakor kratko, zgoščeno in še nerazvito vodilo ter nekaj ukazov, ki so jih posamezni kapitelji slučajno izdali? Kaj je bil red brez provincijalnih in krajevnih predstojnikov, ki ga je družil in vodil edinole ustanoviteljjev osebni ugled? Brez dvojbe je bil začetek dober. Čim bolj je pa naraščalo število članov ter se množilo delo, tem bolj so se kar dnevno gromadile težave. Ko je pa Francišek stopil v javnost s svojimi velikimi in vseobsežnimi zamislemi, kako z misijonskim delom zajeti cel svet (1219.), ravno je bilo popolnoma jasno, da mora nujno svojo ustanovo utesniti v močno organizacijo. Sicer ji neizbežno preči poguba.

Že do takrat je bilo mnogo znamenj, da se bliža poguben preokret. V življenju blaženega Egidija čitamo, da več bratov izkušnjam ni odlolelo. Odločili so se, da red zapuste ter se vrnejo v svet. Tudi takratni bolonjski govornik Bouncompagno je tožil, da je marsikateri manjši brat nestanoviten. So bili med njimi mladeniči, skoraj da dečki, ki so prosto in brez slehernega nadzorstva hodili iz kraja v kraj. Če tudi so silno strogo živeli, so bili vendar včasih kaj neprevidni. Umljivo. Bili

so brez sleherne asketične izobrazbe in brez vsakega redovnega vodstva. Le sebi prepuščeni. Tudi Jakob Vitriški spomladi leta 1220. piše, da je red manjših bratov, pa naj ga je ustanovnik še tako visoko zamislil, v nemajhni nevarnosti. Zakaj? Ne pošiljajo v svet po dva in dva le zrelih mož, ampak tudi negodne mladeniče, ki bi jih morali poprej v redovno disciplino vpeljati, jih v nji vzgojiti in preizkusiti.

O Binkoštih leta 1219. je res razposlal Frančišek brate iz Italije v razne dežele. Na Francosko, v Nemčijo in Avstrijo, na Ogersko in v Španijo. Sam se je odpeljal v Sirijo. Ne dolgo po tem dogodku se je zazdelo, da cela redovna ustanova tone. Iz orijenta so prihajala sporočila, da je redovni ustanovitelj umrl. Samo to je zadoščalo, da je v Evropi butnilo na plan, kar se je že dalj časa pripravljalo. Tu so začele popuščati že itak razrahljane redovne vezi, tam zopet so se slišali glasovi, da se mora red popolnoma preosnovati. Frančišek je brz prav ocenil žalostne dogodke. Nemudoma se je vrnil v Italijo. Takoj je poprosil papeža Honorija, naj mu svetuje. S kardinalom Hugolinom sta pa začela razmišljati, kako bi dala redu temeljito ustavo. Že leta 1221. je bilo sestavljeno začasno vodilo, dve leti nato pa tisto, ki še tudi danes velja. Le-to deli red v provincije in kustodije. Določa strnjeno hierarhično vrsto redovnih prestojnikov, od generala do gvardijana. Ukazuje novicijati in nato večne obljube. Izroča vsakega brata pokorščini do njegovega neposrednega predstojnika.

Umevno, da je bilo vse to za razvoj ubožnega življenja kar največjega pomena. Poprej so bratje skoraj dnevno menjavali bivališča. Sedaj so povsod stavili „kraje“ (loca). To vam je bila hiša, kjer so bratje bivali in cerkev, ali kapela, kjer so opravljali službo božjo. Tomaž Eklstonški in Jordan Džanski poročata v svojih kronikah, da so si bratje že takrat, ko je še ustanovitelj živel, povsod odbirali stalna bivališča. Sicer pa isto dokazujejo tudi redovna pravila in izpričuje oporoکا svetega Frančiška.

Bivališča so morala biti kar najbolj ubožna. Kadarkoli so hoteli bratje hišo zase pozidati ali sprejeti, vselej jih je Frančišek spomnil na Gospodovo besedo: „Lisice imajo brloge in ptice pod nebom gnezda, Sin človekov pa nima, kamor bi glavo naslonil“ (Mat. 8, 20.). Pa je še pristavil: „Ako gredo bratje v mesto, kjer še nimajo bivališča, in bi jim tam dobrotnik podaril foliko zemljišča, da bi si uredili „kraj“ ter vrt in potrebno, naj res dobro prevdarijo, koliko prostora jim dovoljuje uboštvo in dobre zgled, ki ga moramo dati slehernemu.“ Nato naj bratje postavijo siromašna bivališča. Zlasti iz lesa in ilovice. Gradiva Frančišek ni ukazal. Toliko manj, ker so mu povedali, da so v nekaterih krajih lesene zgradbe mnogo dražje, kakor kamenite. Kmalu je uboštvo še iz drugega razloga nujno zahtevalo kamenite stavbe. Sveti Bonaventura pove tudi, zakaj. Takole pravi: „Kjer le moremo, zidamo kamenite hiše. Takih ogenj in starost ne uničita tako hitro.“

Hiše pa naj bi bile samo tako velike, da bi moglo le nekaj bratov v njih stanovati. Frančišek je menil, da bi večja samostanska družina kar težko ubožno živela.

(Dalje prihodnjič.)

Božje njive zore.

(Nadaljevanje.)

Na parniku je vladalo, kljub temu, da ta ladja ni služila osebnemu prometu, dokaj živahno življenje. Poleg mornarjev, katerih število je znašalo s častniki in kapitani vred blizu štirideset, je bilo še nekaj potnikov, ki so se pravitako poslužili sicer daljše, pa zato cenejše vožnje na daljni vzhod.

Obed so imeli gostje v večji kabini, ki je služila za obednico. Pri teh skupnih obedih so se nehote seznanili. Zlasti še, ker je vožnja obetala biti dolga skoro 28 dni. Med potniki je bil najbolj zanimiv nek bivši pomorski kapitan, kije sedaj v pokoju, hotel pred večerom življenja še enkrat obuditi vse spomine svojega pisanega življenja.

Kot človek, ki je imel veliko opraviti z ljudmi in jih je znal oceniti že po gotovih, komaj vidnih potezah in posebnostih — se je kmalu odločil za družbo naših misijonarjev. In ob krasnih dolgih večerih so eden drugemu pripovedovali svojo življenjsko zgodbo. Začel pa je s tem kapitan sam, četudi sicer molčeč človek. Ker je bil že čez šestdeset let star, je seveda mnogo videl, mnogo doživel in imel tudi mnogo zanimivega povedati.

Tretji večer je prišel na vrsto brat Marijan — Blaž Vidoni. Govoril je seveda nemški jezik z nekoliko trdim naglasom, drugače pa pravilno in ker je imel tudi dokaj pisano zgodbo, ki jo mi že poznamo, za seboj — so ga poslušali vsi z zanimanjem. Kapitan tisti večer ni odmaknil obraza od njega. Vidno je vzljubil tega moža, vedrega, veselega in vendar s tako resno voljo oblagodarjenega in pred seboj tako visoke cilje.

Ko je bilo na krovu že vse tiho in se je naš Blaž po svoji navadi sprehajal v večernem hladu, naenkrat začuti na sebi krepko roko starega kapitana.

Začuden se je ozrl in se nato nasmehnil. Kapitan ga je vprašal, če ga ne moti. „Kako le, ko imam toliko časa,“ je prijazno odvrnil Blaž.

„Veste, ko sem slišal Vašo zgodbo, ste se mi prikupili. Vi ne veste, kaj pomeni to nas enemu, odreči se uživanju življenja, ki se Vam v vaših letih in pri vaših zmožnostih nudi. Toda sedaj sem star in gledam življenje tako povsem drugače, kot pa tedaj, ko sem bil v vaših letih. Sedaj vidim, kako zelo sem se motil in varal, ko sem pričakoval v uživanju življenja vso srečo. Čuli ste vsaj okvir mojega življenja. Toda take stvari se ne dajo povedati en sam kratek večer. Če dovolite, vam v polučenju in meni v očiščenje povem vse.“

Ko sem dovršil trgovsko akademijo, sem se samemu sebi zdel bog. Doma sem bil nestrpen, zahteven, osoren in do matere, ki me je obožavala naravnost surov. Ona je vse potrpeala. Mislila je, da me bo na ta način pridobila. Toda obratno, jaz sem vedno manj cenil urejeno domačnost, zaželel sem si širokega sveta, uživanja, življenja. Nekega dne sem doma vzel večjo vsoto in odšel od doma v Hamburg z mislijo, da tam dobim službo pri kakem prekoceanskem parniku. Domišljjal sem si, da komaj name čakajo, toda v resnici ni bilo tako. Nekaj časa sem iskal službo, moje zahteve so bile vedno bolj skromne, denar mi je pošel, da bi pisal domov, sem bil pretrmast. Še danes me obide zona ob misli, kaj je morala tedaj pretrpeti moja uboga mati. Naposled me je sila prignala, da sem vstopil kot navaden kurjač na trgovsko ladjo, ki je

imela redno progo z Novo Holandijo. Lahko si mislite, kako mi je bilo. Razvajan od matere, navajen na udobno in urejeno domačnost in sedaj to življenje na ladji. Čez dan težko delo, da sem neredko pred večerom omedlel vsled neznosne vročine, zvečer zatohla ozka zasmrajena kabina in kar je bilo še hujše: družba, ki se mi je spočetka gnusila do onemoglosti. Vse to me je polagoma sicer, toda tem bolj gotovo povsem prevzelo. Začel sem gledati na življenje samo s stališča lastnega jaza. Kaj je meni dobro, kaj je meni prav, kaj jaz lahko nemoteno uživam, kje si lahko vzamem kos življenja docela zase. Če pri tem komu delam krivico, to seveda ni moja stvar.

Polagoma sem zavzel tudi med mornarji mesto, ki mi je šlo tako po moji izobrazbi. Še bolj pa po volji, ki me je prešinjala: povzpeti se nad vse druge in sicer za vsako ceno.

Omenil sem, da je naša družba oskrbovala promet med Hamburgom in Novo Holandijo. Kmalu sem opazil, da na posameznih postojankah, ki smo jih mi zalagali s potrebnim trgovskim materialom, niso bili ravno najbolj zmožni ljudje. In da bi jaz isto stvar lahko opravil veliko bolje. Z neizmerno voljo nekaj doseči, sem se lotil dela. Izdelal sem podroben načrt izboljšane poslovanja in na neko važno postojanko imenoval samega sebe. Vedel sem, da se mi mora posrečiti. Ko sem zvedel, da ima družba neke dni zopet posvetovanje z vodilnimi osebami svojega podjetja, sem pedrzen kakor sem bil, nesel svoje načrte enostavno sam k enemu mlajših soprojektnikov, o katerem sem slutil, da mu je veliko na tem, podjetje razširiti in izpopolniti.

Tisti dan sem nestrpno pričakoval izida konference. Zvečer me pokličejo k seji in začno povpraševati vse podrobnosti, kako si ti in ono mislim. Ko sem pa naposled uvidel, da mi hočejo dati za tolažbo skromno mesto uradnika — sem se hladno postavil po robu, češ da se s tem ne dam odpraviti. V načrtu je preveč dela, pač pa da poznam trgovsko družbo, katera bo rada plačala izdatno vsoto, če izve le za del novih načrtov. Gospodje pri zeleni mizi se tedaj spogledajo in eden predlaga kratko tajno sejo. Čez pet minut sem bil eden soodgovornih vodilnih uradnikov družbe. To je bil moj prvi veliki uspeh. Naslednji dan so časopisi prinesli tudi moje ime. Pričakoval sem seveda, da se bodo tudi domači sedaj oglasili. Prva vest, ki sem jo tedaj dobil, je bilo pismo, pisano s tresočo roko: pisala je naša služkinja, da sta oba, oče in mati umrla. Bilo je pisano preprosto, brez nepotrebnih uvodov, kakor je pač znala. Sporočila mi je še zadnjo voljo, da mi odpuste pobeg in žele vse dobro.

Torej jaz, ki sem vsa leta mrzlično čakal na to, da enkrat vsaj osrečim dva stara človeka — sem prepozno uvidel, da denar še ni vse, da je veliko, vse pa ni.

Prepozno kesanje. Vrgel sem se na delo, prvi sem bil v uradu, vedno pozoren, vedno neumoren, svež in kakor ujeda prežeč na najboljši grizljaj pri teh podjetjih. Kmalu so me imeli za najbolj podjetnega, dohodki so se mi kupičili in tedaj bi lahko osrečil neko dekle, hčerko našega uradnika, ki me je ljubila res iz srca. Jaz sem se le igral. Ko sem zvedel, da gre njej za resnico, sem ji ponudil večjo vsoto z vso malopridnostjo mladega človeka, ki se čuti močnega in varnega. Naslednjega dne je izginila brez sledu. To je bila moja tretja žrtev na potu uspehov in bogastva.

Nihče ni vedel za to, nihče ni niti slutil, da sem jaz tisti, ki sem družino napravil nesrečno. Denar pa se je stekal, stekal, izkazalo se je, da je bil moj načrt zares dodobra premišljen. Tekom dveh let se je promet povečal za šestdeset odstotkov. Družba je to priznavala in ni štedila z denarjem ne z naslovi. Tako sem dobil tudi naslov kapitana, četudi pozneje na ladjah nisem imel posla. Sedaj se poslužujem tega naslova radi ugodnosti, ker ne vzbuja pozornosti.

Vi mi ugajate zato, ker ste iz ljubezni do nekega cilja, ki je končno veljano šele onkraj groba omogočen, pustili vse in greste v resnične nevarnosti. Ravno obratno kakor jaz. Vaši sobratje so duhovniki, ti imajo večje spoznanje, toda Vi ste morali res prav od početka služiti za to spoznanje. Jaz vem, kaj se pravi priti do tega. Zmerom sem bil skrajno sebičen, do tedaj, ko sem spoznal, kako je prazno življenje brez ljubezni, brez žrtev. Toda ljubiti se pravi tudi zase zahtevati ljubezen, tako ravna svet, tako ljubijo običajno ljudje v vsakdanjem življenju. Vi ljubite drugače — zavoljo tistega, ki je samega sebe istoyetil z ubogimi in zapuščenimi. Sem bral o tem tu in tam. Bilo mi je uganka. Odkar pa sem vas našel na ladji in se razgovarjal z vami in vašimi sobrati, se mi jasni ta zagonetka. Sedaj vem: to prihaja od zgoraj, to ni iz zemlje, to ni odtod, to je dih od onkraj. Ampak jaz ne znam povedati.“

Blaž — brat Marjan je strme in molče poslušal. Nato je komaj slišno pristavil: „Gospod kapitan — pozna ura je . . .“

„Da, prav imate, zame morda že prepozna.“

(Nadaljevanje prihodnjič.)

P. ROMAN:

Našo ljubezen — Tebi Gospa.

Marijino rojstvo.

Rainer Maria Rilke, ki je že odšel v večnost, eden tistih pesnikov, ki se nikjer ne sramujejo priznati, da so verni sinovi cerkve, je napisal drobno knjižico pesmi „Marijino življenje“. Prva pesem je posvečena Tvojemu rojstvu preljuba gospa. Tako je lepa in tako globoko občutena, da bi jo najrajši prevedel. Pa vem, da to ne gre.

Ko si bila ti rojena, je angelom zastajalo dihanje, od začudenja nad to čisto Dušico, ki je uzrla solnce in zvezde.

Nad teboj so se sklanjala tisočletja in vsako ti je prineslo čudovit dar — katedrale in prekrasne božje hrame v tvojemu sladkemu imenu posvečene.

Miriam — komaj si na svetu, že si tolažba oči Tvoje matere Ane, ki te je tako hrepeneče čakala, sladkost si očetu Joahimu in njegova sreča. Vse je v tisti izbi tako preprosto in vendar obdano s svečanostjo. Nevidno se angeli sklanjajo in šepetajo med seboj in eden drugemu prepovedujejo, da ne sme na glas zapeti o teh čudovitih rečeh. Mati Njega, Mati Njega — kralja vekov je rojena. Kdo naj to razume, kdo naj to vse dojame. O skrivnostni Bog, povzdignil si otroka iz žene rojenega nad angelske kore, visoko, visoko. In že se nebo samo smehlja in vsi kori pojejo vedno bolj mogočno:

Ave Maria — Zdrava kraljica.

Marija v šoli.

Neštetokrat sem bil že ves nestrpen, če sem slišal govoriti, kako nas Marija uči, nestrpen radi primer, radi hladnosti, ki tolikrat veje iz takih ponesrečenih alegorij.

Poglejte to sliko Murillovo. O, ti otrok, kako čudovit šolarček si. Te trije zagonetne in vprašujoče oči, kaj vse že razumejo! Kaj vse že vedo. Več kot mati sama. Vem, da je sveta ta tvoja učiteljica, in vendar kako

Murillo: Sv. Ana uči Marijo.

ti more povedati vso resnico. In ti si otrok resnice. In nihče te ne more varati, tvoje globoke oči preveč vedo in slutijo.

Resnica pa je težka, kakor gorovje Libanonsko, in grozna kakor prelita rudeča kri. Zadnje resnice ne boš brala iz knjige modrosti, brala jo boš z očmi, ki bodo od groze razprte — na telesu Tvojega Sina, čula boš zadnjo resnico iz njegovega smrtnega boja.

Dva angela plavata nad teboj in ti nosita venec rož. Ne vem, če so rože rudeče, ali so bele — vem pa to, da naj vsaj tvoja mladost rožnata bo — ker zrelost bo tvoja za smrt grenka.

Kraljica mučencev.

Fra Bartolomeo di San Marco. V samostanu Sv. Marka je ta slika nastala. Brat Jernej je dolgo, dolgo molil, potem pa je vzel čopič in ves nepočakan začel delati osnutek za svojo najgobljbo sliko: Kraljica mučencev.

Tvoj sin je mrtev. Nič več te ne gledajo njegove resne oči. Te ustnice nič več ne govore. Neskončna trudnost se zrcali na tem obličju in

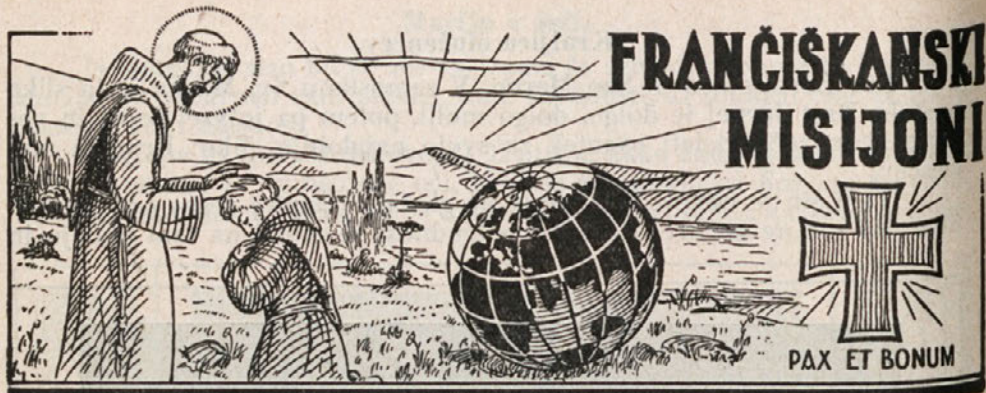
Fra Bartolomeo di San Marco: Kraljica mučencev.

vendar je tvoj Sin star komaj triintrideset let. Sedaj bi še lahko povedal zadnjo skrivnost vsaj Tebi. Pa ne more. Vem da bi rada vedela, s čim bi mu dala zadnjo sladkost.

Pa ne potrebuje nič več. Niso tvoje ljube roke, sama božja Ljubezen, ki je tako brezmejna in še neskončna Pravica — ga je zahtevala od Tebe. Nisi se nič upirala, četudi se Ti je trgalo srce. Od sedaj naprej razumeš vsako človeško bolečino, vsako človeško zvezo — Ti kraljica mučencev.

O milostna, trpeča mati — ali te smem prositi, da nam otrokom, ki toliko trpimo tu, od hrepenenja po nebesih smo že bolni, od bojev že vsi razdvojeni — da nam pomagaš, da nas podpiraš, da nas tolažiš.

„Ah, doli obrni k boli,
Obraz trpeča mati svoj!
kaj srce trepeče bedno,
kaj ždi in toži vedno —
Veš le-ti — edino ti —

P. — o.:

P. Baptist Turk, apostolski misijonar na Kitajskem.

Kaj piše P. Baptist Turk v svojem drugem pismu?

(Nadaljevanje.)

V ujetništvu.

Ker more komunisti nedolžne žrtve, ki so jih ujeli, brez usmiljenja, se jih moji tovariši v ujetništvu silno boje. Zavedajo se, da vedno žive v življenjski nevarnosti. Od svojih žrtev namreč zahtevajo navadno tako velike vsote odkupnine, da jih ujetniki ne zmorejo. Dne 16. novembra so poklicali posamezne na odgovor ter jih vprašali, kdaj jim bodo preskrbeli zahtevani denar. Ubožci so prosili za milost in se opravičevali, da zaenkrat še ne morejo plačati, ker trpe njihove družine vsled povodnji velikansko bedo in jim denarja manjka na vseh koncih in krajih. Drugi so se opravičevali, da so se doslej preživljali kot uslužbenci pri bogatejših družinah. Večinoma niso ti izgovori nič pomagali. Mnogim so komunisti razgalili prsa in jih neusmiljeno pretepavali z bambusovimi palicami, dokler jim niso obljubili, da bodo pisali svojim domačim ali pa svojim nekdanjim gospodarjem ter jih prosili, naj jim hitro pripravijo in prinesejo zahtevani denar. Najbolj nevarno za te siromake pa je dejstvo, da so člani njihovih družin iz strahu pred komunisti zapustili svoje domove ter ni nikogar, ki bi se za ujetnike pobrigal. Zato so v vedni negotovosti za svoje življenje. Meni se priporočajo in me prosijo, naj za nje pri komunističnemu vodstvu posredujem.

Ker sem toliko slišal in se osebno prepričal o nečloveškem postopanju članov tukajšnjih sovjetov, sem pri pogovorih z voditelji vsega komunističnega gibanja v našem okraju previdno tipal, kako bi z božjo pomočjo vsaj nekoliko omilil njihovo postopanje. Prilike zato sem imel dovolj. Bival sem namreč v glavarjevi hiši tukajšnjega sovjeta, kjer mi je bilo mogoče, da sem prišel v stik z različnimi njihovimi uradniki, ki so od raznih strani prihajali po navodila in odredbe. Večkrat so me vprašali, kaj mislim o delu, namenu in vspehu komunizma. Vedno sem

jim priporočal, naj se ne ravnaajo po žalostnem zgledu ruskih komunistov, ki so s svojim nastopom pahnili ves ruski narod v tako veliko dušno in telesno nesrečo. Ševeda so ti uradniki, kakor tudi vojaki vedno zagovarjali svojo stranko ter zagotavljali, da se v Rusiji že lepo kažejo sadovi in prednost komunizma. Na vse to njihovo povelečevanje komunizma, kakor se uveljavlja v Rusiji, sem jim odgovoril, naj nikar ne verujejo časopisju, ki ga dobivajo preko meje in ki o položaju v Rusji vse drugače sporoča, kakor je v resnici. Vkljub vsemu mojemu dokazovanju povelečujejo svojo stranko kot svetovno delavsko in kmetско organizacijo, ki ima nalogo, da obnovi sedanji svet in reši zatirane iz spon, v katere jih je povezal nenasitljivi kapitalizem. Zato morajo pomoriti vse bogatine in vse voditelje kapitalistično orijentiranih strank. Opozoril sem jih, da z moritvijo ne bodo dosegli zaželjenega cilja ampak samo s smoternim delom. Zato je potreba, tako sem jim razlagal, da bi se vsi državniki in pravni zastopniki ljudstva, poverjeni in izvoljeni od ljudstva samega, sešli in se posvetovali o vseh sedanjih težavah, ki v prvi vrsti tarejo vse delovno ljudstvo. Nato naj bi izdali postave, ki naj bi odstranile dosedanjo neusmiljenost in skopost mnogih bogatinov. Na ta način bi odpomogli potrebam številnega revnega ljudstva, ki zaradi nezakriviljenega pomanjkanja in uboštva podpira in odobrava nepošteno delo komunistov.

Razen dobrih postav jim je potrebna vera v pravega Boga in pokorščina do njegovih zapovedi in njegove volje, kakor jo razlaga katoliška Cerkev.

S takimi in podobnimi pogovori sem poizkušal vplivati na razdivjane komuniste, da so vsaj tu in tam nekoliko bolj človeško postopali z ujetniki.

(Dalje prihodnjič.)

P. ANGELIK:

Beseda božja in življenje.

„V tretje mu pravi: „Simon, sin Janezov, ali me ljubiš?“ (Jan. 21, 17).

Zvso obzirnostjo je Jezus dal apostolu Petru priliko, da je javno popravil, kar je zagrešil, ko je zatajil božjega Zveličarja. V navadnem življenju tej obzirnosti pravimo takt.

Obzirnost ali takt je tvoj način občevanja z ljudmi, ko jih hvališ ali grajaš, ko jih poučuješ ali kaznuješ, ko darila daješ ali sprejemaš. Obzirnost je spoštovanje do drugih, je ljubezen do soljudi. Samo uljudna beseda še ni obzirnost ali takt. Dokler nimaš ljubezni in spoštovanja je nemogoče, da bi imel pravi takt.

Takt je pozornost, ki misli na vse možnosti in se vsega ogiblje, kar bi moglo bližnjega pohujšati ali mu škodovati. Kdor je takten, misli celo na tiste, ki jih niti ne pozna. Tak takt ne obstoji v spolnjevanju cele vrste pravil, ampak v tem, da kdo vsako stvar prav in čim bolj dovršeno napravi. Zato takt ne obstoji v nikaki pretirani tenkovestnosti, kar stori, stori tako, kakor da je to razumljivo samo po sebi.

Ljubezen je spolnenje postave, spolnenje vseh dolžnosti, ki jih postava nalaga. Ljubezen je tudi skrivnost takta, je izvrševanje obzirnosti v posameznostih življenja. Kdor svojega bližnjega ljubi, čuti, kaj bi ga

moglo žaliti, in to opusti; ta svojim podložnim ne nalaga nepotrebne dela; ta ne nalaga drugim, kar lahko sam stori; on ne kali miru, z eno besedo on ne spregleda in ne presliši ničesar, ker živi za druge; njegovo geslo je: jaz sem za druge tukaj, ne drugi za mene.

„Zakaj, če kdo misli, da je kaj, ko ni nič, samega sebe vara.“ (Gal. 6, 3).

Skromnost je obleka, ki k vsakemu obrazu dobro stoji, ki je vsaki starosti primerna in ki enako dobro pristojna moškim in ženskam.

Skromnost obstoji v tem, da kdo samega sebe ne sili v ospredje, da se ne postavlja s svojimi prednostmi, znanjem in zaslugami; da rad prizna tudi zasluge drugih in jih postavlja v pravo luč. Vse to pa mora biti storjeno tako naravno, da ne zgleda vsiljivo. Kakor človeka odbija častizeljnost, če kdo samega sebe vedno hvali in se sili v ospredje, prav tako odbija skromnost, kateri je na čelu zapisano: Glejte, kako sem skromna!

Pomagal je nekdo stari ženic pri vstopu v tramvaj. Pa brž se ozrl okoli, če pač tudi vsa okolica vidi in pohvalno gleda njegovo postrežljivost.

Drugi bi rad opozoril okolico na svoje prednosti in zasluge. Pa sram ga je o tem naravnost govoriti. Drugi naj bi o tem govorili, on pa bi pri tem le skromno povabil oči. Kaj stori? Samega sebe obdolži napake, o kateri ve, da je nima, svoje resnične zasluge začne v nič devati, da bi tako druge prisilil, da bi njegovo navidezno mnenje popravili in s tem vzdignili njega izpod mernika.

Bogatin želi, da bi cela družba zvedela, v kako dobrih premoženjskih okoliščinah živi. Zato pravi: „To in to bi si rad privoščil, pa mi ne nese.“ ... Gospodična bi rada slišala poklon glede svoje lepote, zato mimogrede pripomni: „Tako sem zagorela, da me je kar sram priti med ljudi. Ali veste za kako sredstvo zoper to?“ ... Gospodinja, ki bi rada slišala pohvalo glede svojih gospodinjskih zmožnosti, pravi takole: „Moj mož je vedno nevoljen, da nikdar ne počivam in ne mirujem. Taka sem pač; najmanjšega nereda ne morem trpeti, nobenega praška ne morem videti. Kaj se hoče, od mladosti sem tako navajena in te napake se pač ne bom mogla znebiti.“

Do smrti bi se zameril bogatinu, če bi njegovim besedam verjel ter dejal: „Človek se mora pač ravnati po razmerah.“ Ali če bi odvrnil gospodični: „To so le zunanosti, saj vsak ve, da se niste sama naredila“ ali če bi tolažil gospodinja rekoč: „Se vedno se lahko te napake odvadite. Mož ima ljubi red pri hiši in snago, toda ne vidi rad, če žena še tistih par ur, ko je doma, vedno samo snaži in pometa, ker potem zanj dom ni prijeten.“

Te in podobne slučaje primerjaj z lastnimi besedami in deli, pa boš kmalu vedel, ali je tvoja skromnost resnična ali samo navidezna.

„Bodite torej popolni, kakor je popoln vaš Oče nebeški.“ (Mtv. 5, 48).

Te besede Jezusove tvorijo najkrasnejšo zahtevo Jezusovo do ljudi, obenem pa so tudi najlepša luč človeškega življenja na poti k Bogu. Saj to je edini cilj, ki je človeku postavljen: pot k Bogu. Jezus je človeštvu ta cilj postavil, in s tem rešil uganko življenja za posameznika, kakor

tudi za celo človeštvo. S svojim naukom je pokazal pot k Bogu. Pa to mu ni bilo zadosti. Učlovečil se je in hodil sam to pot pred nami, tako, da je lahko rekel: „Zgled sem vam namreč dal, da bi tudi vi delali, kakor sem jaz vam storil.“ (Jan. 13, 15).

Bodite torej popolni, kakor je popoln vaš Oče nebeški! Neizpolnjiva je navidez ta zapoved, saj vendar nikdar ne moremo doseči popolnosti nebeškega Očeta. Res je, pa to je Jezus sam vedel. Vedel pa je tudi, da popolnost ne obstoji v tem, da kdo vrši velikanska, čudovita dela, da dela čudeže ali kaj podobnega. Hotel je le, da vsako delo katerokoli storimo, izvršimo po zgledu božjem čim popolneje, akoravno tega ne vidi nihče drugi, kakor le nebeški Oče. Poglej z drobnogledom listič mahu, po katerem hodiš. Videl boš, da je izdelan s toliko skrbjo in tako lepo, da ga moraš občudovati in vendar le malokdo to opazi. Ljudje hodijo po njem. Poglej snežinko na oknu in njene krasne kristale. Za en hip so tu in že jih ni več in vendar, kako krasno so izdelani. To je delo božje. In izvršeno je popolno.

Karkoli delaš, naj si te kdo vidi ali ne, naj si je za malo ali dolgo časa narejeno, stori dovršeno, kolikor je to v tvoji moči. Ako te tudi ne vidi nihče, ako te tudi nihče ne pohvali, vidi te in te bo pohvalil nebeški Oče. To lahko stori vsakdo. Ne moreš se postiti, ne moreš dolgih ur v cerkvi premoliti, ne moreš storiti tega in onega, kar so delali posamezni svetniki, svojo delo lahko dobro in dovršeno opraviš, kolikor je v tvoji moči. To je popolnost. To se pravi izvrševati nauk Gospodov: „Bodite tedaj popolni, kakor je popoln vaš Oče nebeški.“

P. KRIZOSTOM:

Papežev sen.

V tistih svetih časih, ko je Frančišek ustanavljal svoj novi red, je sedel na prestolu sv. Petra Inocenc III., eden izmed najlepših značajev srednjega veka na papeškem prestolu. Ko je bil dvignjen do največje časti na zemlji, je bil star komaj 37 let. Njegov najtrdnejši namen je bil storiti vse, da dvigne s svojo odločnostjo in modrostjo slavo svete cerkve.

Ni prostora tu, da bi na dolgo in široko pripovedoval, kaj vse je ukrenil Inocenc za povzdigo papeškega sijaja; koliko se je trudil, da je pritegnil kralje pod svojo oblast, da je odstranil razne škodljive razvade med duhovniki, da je zatrl krive vere, ki so se v tisti dobi javljale, in da je dvignil bogoslovne vede. Pozivljal je z veliko vnemo kneze in njihove podložne na križarske vojske proti Turkom, ki so tedaj grozili Evropi s pogubo. — Dovolj naj bo s tem naznačen značaj tega odločnega Kristusovega namestnika, pred katerega je mali umbrijski apostol pokleknil s tolikim spoštovanjem, da pokaže svoje izredne načrte verskega in socialnega prenovljenja.

Prvi Frančiškov sprejem pri svetem očetu je bil prav mrzel, kljub temu da ga je njegov škof Gvido II., ki se je tedaj nudil v Rimu, prav iskreno priporočil rimski kuriji.

Ko je zagledal Inocenc III. pred svojimi nogami ponižnega brata, se je spomnil najbrže na neko novo sekto, katere privrženci so se imenovali „Lionski bratje“. Sveti oče ga je smatral za heretika, niti poslušati ga ni hotel, ampak ga je kar zapodil.

Toda naslednjo noč je imel papež čudovite sanje. Zazdelo se mu je, kot da se ruši lateranska bazilika; ubog človek, ki je pred njegovimi očmi zrasel v mogočnega orjaka, pa je svetišče s svojim ramami podpiral. Inocenc je spoznal v tem človeku ubožca, ki je bil pri njem prejšnjidan, torej Frančiška.

»Naslednjo noč je imel papež čudovite sanje«. Str. 276.

Ukazal je naj pride zopet predenj. Ta sprejem pa je bil povsem drugačen od prejšnjega. Sveti oče je občudoval ponižnega brata, njegovo preprostost in apostolsko gorečnost in se ni prav nič zmenil za nasprotno mnenje nekaterih kardinalov, ki so smatrali Frančiškove ideale za nedosegljive, češ da presegajo človeške moči. Po božjem razsvetljenju je spoznal, da gre tu za Gospodovo delo in je zato potrdil Frančiškovo regulo (pravilo) in Frančiška samega je postavil za predstojnika te duhovne družine.

Zaukazal je, naj podelijo takoj Frančišku red dijakona, njegovim bratom pa redovniško tonzuro; v svoje roke je nato sprejel njihove redovne obljube. Dal jim je dovoljenje, da smejo povsod oznanjati besedo božjo in potem, ko je vse z očetovsko ljubeznijo objel, jim je podelil apostolski blagoslov.

»V svoje roke je nato sprejel njihove redovne obljube.« Str. 277.

Takoj je bil po papeževem čudovitem snu takoj kanonično ustanovljen red majnjih bratov, kakor se frančikani uradno imenujejo. To še ni bila slovesna potrditev Frančiškovih pravil, ki se je zvršila pozneje pod Honorijem III., pa dan je bil fundament za vse velike osnove serafinskega ubožca.

Frančišek pa je ostal vedno zvesti sin svete cerkve in jo je smatral za svojo mater in učiteljico.

Sv. Frančišek, krščanski junak.

Prava in resnična svetost se razodeva ne samo v pobožnem in čednostnem življenju, marveč tudi v močnem in pogumnem značaju, ki se nikogar ne boji in ničesar ne ustraši, kadar je treba za Boga ali za kako dobro stvar kaj velikega storiti ali kaj hudega pretrpeti. To je tista krščanska srčnost, ki naredi iz najponižnejših in najpohlevnejših svetnikov največje krščanske junake. Tak krščanski junak je bil tudi sv. Frančišek Asiški. Vsa veličina njegove svetosti in ves čar njegovega romantičnega življenja izvira pravzaprav iz njegove srčnosti. Če bi sv. Frančišek ne bil tako srčen in tako pogumen, bi ne bil nikoli postal tako velik svetnik in bi tudi ne bil mogel izvršiti tako velikih del, kakor jih je dejansko izvršil. Skrivnost njegovih uspehov je izvirala namreč odtod, ker se ni bal nikogar drugega razen Boga in ker se ni ustrašil nobene žrtve in nobene težave.

Frančišek je bil zelo mehkega in nežnega značaja. Taki značaji pa so navadno zelo boječi in včasih celo strahopetni. Toda Frančišek je bil izjema, saj je bil čudovito srčen in junaško pogumen. Njegova srčnost se je razodevala zlasti v tem, da se ni razen Boga prav nikogar bal in da se je upal stopiti pred vsakega človeka, ter vsakemu povedati ono, kar je smatral za dobro in potrebno. Če je kedaj opazil pri katerem svojem podložniku kak večji nered, ni zatisnil svojih oči, marveč je dotičnega brata poklical pred sebe ter mu sicer ljubeznivo toda odločno povedal svoje mnenje. Kadar je šlo za božjo čast, za blagor reda ali za zveličanje kakega sobrata, se ni bal nobene zamere, ampak je vsakemu brez ozira na levo ali desno povedal resnico. Da, bil je celo pripravljen za Boga in krščansko resnico dati svojo kri in svoje življenje. Zato se je leta 1219 z največjo nevarnostjo življenja podal pri Damijeti v Egiptu, kjer so si stale križarska in saracenska vojska nasproti, v sultanov tabor ter je pred sultanom samim oznanjeval Kristusov evangelij. Ob tej in ob raznih drugih prilikah se je Frančišek izkazal kot pravega krščanskega junaka, ki se ne boji nikogar drugega razen Boga.

Če primerjamo sebe s sv. Frančiškom, nas mora biti kar sram, ker smo včasih tako boječi in tako strahopetni. Sicer bi radi veljali za srčne in pogumne, v resnici pa smo večkrat pravi zajci. Kako strašno se bojimo zameriti se ljudem, zlasti pa svojim prijateljem! Čeprav nam tupa vest očitno in glasno narekuje, da bi morali to storiti in ono preprečiti, toda strah pred ljudmi nas od tega zadržuje, tako da s tem večkrat prekršimo svojo dolžnost in razžalimo tudi Boga. Ta bojzljivost je za nas sramotna in tudi pogubonosna. Ali ni za nas prava sramota, da gledamo le na to, kaj bodo ljudje rekli, ne vprašamo pa, kaj je naša dolžnost ali kaj terjaja Bog od nas? Ali ni prav strahopetnost pred ljudmi kriva, da prelomimo večkrat kakšno božjo ali cerkveno zapoved, opustimo kakšno dobro delo ali pa pridemo drugače s svojo vestjo navskriž? To bojzljivost in ta strah pred ljudmi pa moramo na vsak način odložiti. Kadar spoznamo kaj za svojo dolžnost, takrat moramo dotično stvar tudi izvršiti, četudi izgubimo pri ljudeh vso veljavo in vso priljubljenost in četudi se zamerimo svojim najboljšim prijateljem. Vedno moramo tako ravnati, da bomo ugajali Bogu, četudi se vsled tega zamerimo pri ljudeh. V tem načelu je ravnal sv. Pavel, kakor je razvidno iz sledečih njegovih besed: „Če bi še ljudem hotel ugajati, bi ne bil Kristusov služabnik“ (Gal 1, 10).

Franciškova srčnost pa se je razodevala tudi v tem, da se je velikodušno oklenil bogoljubnega življenja ter se pogumno lotil velikih in težkih del za božjo čast in blagor človeštva. Znano je, da je bil doma iz bogate trgovske družine. Od mladih nog je bil navajen na vse do-brote življenja, saj je imel vsega, kar je pozelelo njegovo srce. In vendar se je odpovedal vsem tem dobrotam življenja ter sklenil posnemati Jezusa v revščini in spokornosti. Mehkužno obleko je zamenjal s pre-prosto haljo iz raševine, namesto izbranih jedil je užival priberačen kruh in namesto udobnosti v trgovski hiši si je izbral strogo življenje spokornikov. Za vse to je bilo treba srčnosti. Toda še več poguma je bilo treba tedaj, ko so mu začeli vsi nasprotovati in ko ni hotel skoraj nihče odobravati njegovega koraka in njegovega početja. Njegovi prejšnji prijatelji so ga zasmehovali, njegov oče ga je zmerjal in psoval in njegov lastni brat se je norčeval iz njega. Toda Francišek se ni ustrašil in njegov lastni prijateljev ne očetove jeze ne nobenih drugih žrtev in težav, ki so ga čakale na novi poti življenja. Vse te ovire in težave, ki mu jih je poslala božja Previdnost takoj v začetku njegovega spokor-nega življenja, je premagal z junaško potrpežljivostjo. In kakor je bil srčen v začetku, tako je ostal tudi vse poznejše življenje. Neštetokrat se mu je stavilo vse polno ovir in zaprek pri njegovih podjetjih in več-krat so mu nasprotovali celo njegovi podložniki, tako da je moral včasih napeti vse sile, da je izpeljal in izvršil svoje načrte. Nikoli pa ni izgubil poguma, marveč je vedno zaupal v božjo pomoč ter je z božjo pomočjo res izvršil velika dela za Boga in človeštvo. Ker je bil krščansko srčen, mu je Bog očitno pomagal in ga podpiral.

Takšne srčnosti, kakor jo je imel sv. Francišek, je treba vsakemu izmed nas. Vsi bi morali biti pogumni ali srčni, kadar je treba izpolnje-vati božje zapovedi, premagovati svoje grešne skušnjave, poskrbeti za svojo dušo ter storiti kaj za Boga in blagor bližnjega. Toda ah, take srčnosti nam zelo, zelo primanjkuje. Ljudje imajo pač pogum, kadar se jim obeta kak gmotni dobiček, kakšna posvetna slava ali kak telesni užitek, nimajo pa nobenega poguma za taka dejanja, za take žrtve in take odpovedi, ki so v zvezi z duhovnim življenjem in katera bi bilo treba izvršiti za božjo čast in zveličanje svoje duše. Tako se nekaterim zdi že pretežko in prenaporno, da bi vsak dan nekoliko molili, obi-skovali ob nedeljah službo božjo, prejemali tupatam sv. zakramente, se ob času skušnjav premagali, krotili svoja huda nagnenja ali pa žrtvovali kaj za kako dobro stvar. Vsak še tako majhen vzrok in vsak še tako zrazen izgovor jim zadostuje, da se odtegnejo svojim verskim dolžnostim ali pa se udajo svojim grešnim strastem. Ljudje nimajo več poguma, da bi si za Boga in za svojo dušo naložili kako žrtev, premagali kako težavo ali pa se odpovedali kaki udobnosti in kakemu užitku. Ljudem manjka pač krščanske srčnosti in krščanske požrtvovalnosti. Bolj kot kedaj poprej je treba dandanes ljudem klicati: „Nebeško kraljestvo trpi silo in silni ga otemajajo“ (Mt 11, 12).

† Fr. Julijan Vodopivec, frančiškan.

Dne 11. avgusta se je preselil k Gospodu Fr. Julijan Vodopivec, brat-laik iz frančiškanske provincije v Ljubljani. Pokojni je bil rojen dne 11. januarja 1862 v Slavini (Julijska Benečija). Dne 1. decembra 1888 je bil preoblečen in isti dan leto pozneje je napravil neslovesne redovne obljube. Na praznik Brezmadežne l. 1892 pa je za vedno Bogu obljubil zvestobo. Po poklicu je bil krojač. Bil je zelo ljubezniv in postrežljiv, priljubljen pri vseh, ki so ga poznali. Dolgotrajno bolezen — kostno jetiko — je prenašal z naravnost občudovanja vredno potrpežljivostjo. Do zadnjega je ohranil svojo ljubeznivo šegavost. Do zadnjega je ohranil svojo ljubeznivo šegavost. Naj mu sveti večna Luč.

»Ako ne postanete kakor otroci...«

Pravkar je na peron dospel transportni vlak jetnikov... ko je ubožno oblečena, suhljata ženica pridrvela na kolodvor, držeč v naročju dve leti starega dečka...

Kam tako hitro? Že stoji pred orožniškim poveljnikom, ki spremlja vlak. Očividno povprašuje po nekem znancu v vlaku!

Na migljaj uradnika se odpre noko z železno pregrajo zavarovano okence navzgor, da ni ničesar videti! — Zamolkel, raskav glas se sliši iz notranjščine vagona... pride do ušes otroka v materinem naročju, ki meni nič, tebi nič dviga rožice proti

napol odprtemu okencu in kliče... „očka“!

Vse to je trajalo samo nekaj trenutkov. Toda pri klicu otroka po zaprtem očetu so bili vsi potniki na odprtem peronu globoko ginjeni. Zopet enkrat so bili priče čiste, nič hudega sluteče ljubezni! — — —

V imenu božjem...

Zastopniki velikega sveta v italijanskem švicarskem kantonu Ticino so pri uvodu obsodb odpravili besede: V imenu božjem... Tedaj se je ljudstvo samo dvignilo zoper nje ter v tolikem številu glasovalo za ohranitev imena božjega, kakor se še ni bilo nikoli zgodilo v politični zgodovini tega švicarskega kantona.

Pomen III. reda za današnji čas.

Možno je, da po božjem dopuščenju kultura zapada razpade v razvaline, kakor je svoj čas razpadla n. pr. kultura severne Afrike. Možno je, da se bo cerkev morala umakniti v katacombe, kakor je delala prva tri stoletja svojega obstoja. Vemo sicer, da se to ne bo zgodilo za vedno, ker prišel bo dan, ko bo orkan brezboštva, pojenjal, in bo brezboštvo samo od sebe razpadlo. Tedaj bo zrak očiščen. Junaško bodo vztrajali zvesti otroci katoliške cerkve in križ Kristusov bo zopet vstal v polni moči in slavi. Naj že pride kar hoče: le eno je za

nas važno, da bomo v teh hudih dnevih vstrajali. Zato pa je seveda potrebno, da smo več, kakor povprečni kristjani, treba je ljudi, ki stojijo nad „povprečnostjo“. Taki ljudje naj bi bili udje III. reda. Štirikrat je pod štirimi papeži izšel klic in vabilo na celi svet za vstop v III. red, štirikrat o istem predmetu! To se zelo redko zgodi. Ali ni morda v tem štiriletnem klicu proroško videnje cerkve, ki hoče v III. redu vzgojiti ljudi, ki bodo vstrajali tudi v hudih dneh stisk in težav?

Anglokatoliška cerkev.

Angleška državna cerkev ima stransko vejo, ki se imenuje „anglokatoliška cerkev“. Čim natančneje skušajo posnemati katoliške obrede. Njihova maša se razlikuje od katoliške samo v tem, da namesto latinščine rabijo angleščino. Oni računajo s tem, da bo papež nekoč preklical odločitev Leona XIII ter priznal apostolsko nasledstvo anglikanskih posvečenj, kar je seveda nesmisel. V tem slučaju bi cela ta veja anglikanske cerkve prestopila v katoliško cerkve. Mnogi njihovi duhovniki časte celo papeža. Njegov grb visi na vidnem mestu v cerkvi. V Norfolku je bila pred kratkim postavljena spominska plošča, na kateri stojita imeni papeža in anglikanskega škofa iz Norwich-a eno poleg drugega. Žal, da te zunanosti ne zadostujejo.

Belokožec ne imponira več!

Z najnovejšimi kulturnimi in tehničnimi pridobitvami so se narodi zelo med seboj približali. Daljave, za katerih premostitev je bilo preje treba več mesecev, se dandanes lahko preleti in prevozi v par dneh. Narodi so se začeli med seboj spoznavati pa tudi zaničevati.

V Kanadi se je dal čarovnik nekega eskimskega rodu sprejeti v katoliško cerkve. Zelo zanimivo je, v

čem ta mož vidi prednost belokožcev. „Bodimo dobri kristjani pa nismo nič manj vredni, kakor belokožci. Eskimi love severnega jelena v viharju in mrazu, če ga hoče belokožec ujeti zmrzne in se ne vrne več domov. Eskim lovi morskega psa. Ure in ure čaka ob luknjah v ledu in seveda je zato treba potrpljenja, ki ga belokožec nima. Če hoče belokožec loviti mrože ali severne medvede, ga mora vedno spremljati Eskim, da ga poduči in mu pomaga. To je znamenje, da Eskimi ne znajo nič manj kot belokožci. Če postanejo še dobri kristjani, bodo tudi tozadevno enakovredni.“ Če bi bil ta Eskim vedel, kako zanikerni so mnogokrat ti belokožni kristjani v izpolnjevanju svojih verskih dolžnosti, bi jih bržkone niti ne maral primerjati z Eskimi.

Podobno vemo iz misijonskih sporočil, kako sodijo Evropejce-belokožce muslimani in pristaši Hinduizma v Indiji ali črnici v Afriki. Znana so njihova strogo pravna načela glede spolnega vprašanja. Če le-ti berjo naslove naših filmov v dnevnikih Bombaya i. dr. ter gledajo njih predstave, tedaj ni prav nič čudno, če imajo belokožce za neravno, razuzdano, pijano in brezsrčno sodrgo in da belokožce naravnost zaničujejo.

Če bi se pa seveda kdorkoli v imenu zdrave pameti predrznil poudariti potrebo filmske cenzure, tedaj bi ga napadli kot mračnjaka vsi katoliško „kršчени“ kristjani in sicer v imenu svobode.

Zanimiv spor.

Kakor znano, se je vršil letošnji svetovni euharistični kongres na Irskem. Istočasno so Irci praznovali 1500. jubilejno leto, odkar je bil njih apostol Patricij došel na Irsko oznanjat pravo vero. Ob tej priliki se je vnel med protestanti in katolici zanimiv spor: Kakšne vere je pravzaprav bil ta sv. Patricij? Mnogi

protestantov se je zanimalo za to vprašanje, seveda so pa končno morali priznati, da bi anglikanska cerkev nikdar ne priznala Patricijevega nauka za svojega. Seveda se pa tudi ne smejo čuditi, če sv. Patricij noče nič o tem vedeti, da je sedanji nadškof iz Armagh-a (tu je bil sv. Patricij škof) njegov pravo- močni naslednik. Dobri mož je pač škof po kraljevi milosti v angleški državni cerkvi, s svetim Patricijem pa nima nobene zveze.

Tretji red v Združenih državah Severne Amerike.

Po zadnjem poročilu je v Združenih državah 78.000 tretjerednikov v 575 skupščinah. Od teh vodijo 277 skupščin svetni duhovniki, 254 redovniki-frančiškani, 44 skupščin pa ostali redovniki.

Serafinski filmi.

Filmska družba „Leo-Film“ je lansko leto izdelala dva krasna filma: „Brata Konrada nebeška slava“ ob priliki, ko so brata Konrada prišteli med blažene. Še isto leto je izdala družba tudi film: „Sv. Elizabeta v naših dneh“.

Kaj je mislil Dr. I. Klug o III. redu?

Dne 3. januarja 1929 je umrl slavnemu nemški pisatelj Dr. Klug. Dvanajst let pred svojo smrtjo je vstopil v III. red. Kako visoko je cenil III. red, lahko spoznamo iz njegovih lastnih spisov, iz katerih hočemo tu navesti nekaj misli:

„Vsak naj smatra za veliko čast, če je postal redovni brat ali redovna sestra III. reda. Seveda pa mora postati pravi tretjerednik, ki Boga ljubi in stvari te zemlje smehljaje od Boga sprejme in zopet Bogu da nazaj; pravi tretjerednik, ki ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe in katerega posebni ljubljenci so ubogi in bolniki;

pravi tretjerednik, katerega življenska modrost je vključena v treh besedah: duh ubožstva, duh ponižnosti in one vedne pripravljeno- sti na smrt, ki so pravi vir notranjega trajnega veselja.“

„Kdor pomisli, da je bil sveti redovni ustanovitelj kljub svoji življenski resnosti tako vesel, sončen in radosten človek, temu se ni treba bati, da bi ga III. red vodil v kako otožno in glavo povešajočo pobožnost. Uprav za mladino bi bil III. red varna in sigurna zaščita. Kdor se tej redovni ustanovi pridruži, postane lahko zelo pobožen, ponižen pa tudi dejanske ljubezni do bližnjega presunjen človek.“

Malo pred smrtjo pa je Dr. Klug dejal: „Tretji red je kakor ustvarjen in poklican za temelj katoliške akcije, kot šola notranjega življenja. Toda ne poznajo in ne cenijo ga zadosti.“

Križ naše največje bogastvo.

V veliki, krasno opremljeni spalnici, leži mlada gospa. Bledi obraz razodeva, da je hudo bolna. Tiho je v spalnici; po tleh debela preproga, da se ne čuje noben korak in okna so tako zastarta, da nekaj polmrak vlada v sobani. Gospa mirno leži na mehki, beli postelji in srpo gleda predse. Poleg postelje sedi usmiljenka in ljubeznivo streže gospej. Le-tá je grofica Adela, skrbno vzgojena v imenitnem zavodu, poročena z grofom A., visokim dostojanstvenikom. Grof je posveten gospod; sicer delaven in vesten uradnik, drugače pa moderen človek, kakršnih je dandanes mnogo. Veselice, lov, sport ga popolnoma prevzemajo, za kaj višjega nima smisla. Gospá je v zdravih dneh pozno vstajala, mnogo časa rabila za toa- leto, sprejemala in delala posete, popoldne se vozila z avtomobilom, zvečer obiskavala gledališče, ples in pozno šla k počitku. Veselice so vrstile po letnih časih, kakor dan-

danes. Grof in grofica sta se prav dobro razumela, toda živela samo za svet, ki se jima je obema laskal; višjih vzorov nista poznala. Pač sta prišla vsako nedeljo in praznik k sveti maši, toda dosledno šele po evangeliju in s tem so bile opravljene njune verske dolžnosti.

Imela sta dva otroka, ki sta smela vsak dan za četrť ure prihajati v salon, kjer sta ju oče in mati božalž in ljubkovala, potem pa zopet pre-pustila vzgojiteljicam, kajti lastna mati ni imela časa ukvarjati se z otroci.

Minula so leta; naenkrat pa bo-lezen potrka na vrata; bolezen, ki ne pozna nobene izjeme; bogat ali siromak, star ali mlad, vsak pride na vrsto. Mlada in živahna grofica se je prehladila, dobila je jetiko. Zdravniki so mislili, da je to le lahek pljučni katar, a kmalu se je poka-zalo, da so pljuča načeta, dedščina po očetu, ki je tudi umrl za jetiko.

Za Adelo so se pričeli žalostni dnevi. Zelo je postala občutljiva in potrta. Zastonj sta se trudila njena mati in grof, da bi jo razvedrila, do-bila sta na svoja vprašanja le kratek odgovor. Bilo je treba čedalje več postrežbe, zato so najeli usmil-jenka, na katero se je težko priva-dila.

Nekega dne, ko je grofica navidez nebrižna ležala in molčala, vpraša usmiljenka: „Kaj mislite, v temle trenotku, grofica?“ —

„Kaj mislim? — Jaz mislim na svoje dosedanje življenje; čutim, da bom morala umreti, dasiravno mi prikrivajo žalosten položaj. Tudi moj oče je umrl na tej bolezni. Zdaj pa naj stopim pred Boga s praznimi rokami? Ali ni to za obu-pati?“ — In vroče solze polilejo njeno lice.

Usmiljenka, kakor od Boga raz-svetljena, vzame križ od svojega rožnega venca in ga položi v roke grofice. „Tako,“ pravi usmiljenka, „zdaj pa več nimate praznih rok,

imate v rokah Kristusa, križanega, ki je umrl za nas grešnike.“

Kakor luč iz neba, padejo te be-sede v mehko srce bolnice. Grofica se pomiri, obrne se zopet k Bogu, dobro porabi čas bolezni, vsak dan posveti Bogu, trpi iz čiste ljubezni do Gospoda Jezusa in družji z nje-govim zasluženjem svojo bol, svoje trpljenje. Bolezen sprejme iz božje roke kot posebno milost, večkrat prejme svete zakramente in po šest-mesečnem trpljenju umrje, trdno zaupajoč v neskončno usmiljenje božje.

H .S.:

Sv. Frančišek o ljubezni.

Naš serafinski oče je pravkar sto-pil iz kapelice na Alverniji. Obraz mu je še žarel evharističnega Solnca. Krenil je po stezi v gozdno samoto. Med potjo dobi enega svojih naj-dražjih, brata Maseja, ki je nekaj kopal. „Brat Masej, ti ovčica božja, pojdi z menoj!“ mu pravi. Brat Ma-sej takoj odloži kopačo in se mu pri-druži. Molče sta dospela v gozd in se vsedla v hladno senco. Ljubeče ka-kor mati pogleda Frančišek Maseja in pravi: „Brat moj, ti ovčica božja, ali veš, kaj je ljubezen?“ — „Oče moj, če me vprašaš, kako se trta okopava in obrezuje, ti bom znal po-vedati, a kaj je ljubezen, kako naj vem, jaz uboga sirota.“ — „Ovčica moja, ali vidiš tamle sestrico smre-ko? Glej, kako nepremično stoji ob potu, kakor zamaknjena stoji ob potu. To je ljubezen. V srcu, kjer ona kraljuje je mir, tako velik in blaženi mir, da se preliva celo v telo.“ — „Hvala ti, oče, da si me tako lepo poučil kaj je ljubezen, ker miru, ki ga ona vliva v dušo, sem že dolgo iskal. Toda, oče, povej mi, kaj naj storim, da pridem do te ljubezni in tega miru?“ — „Ovčica moja, ali vi-diš sestrico smreko. Njena glava, njen nežni vršiček, njena očesca so nepremično obrnjena v višave. To je ljubezen. Njene oči iščejo le Boga,

povsod Boga.“ — „Ah, oče, sedaj šele vidim, kako majhna je moja ljubezen. Kajti moje oči še tako rade begajo okrog in moje skrbi se še tako rade vrtijo okrog sveta.“ — Frančišek pa je koprneče pogledal kvišku, prsa so se mu razširila, globok vzdih se mu je izvil iz njih: „Moj Bog in moje vse.“ Nekaj časa sta oba molčala. A zopet se oglasi Masej: „Oče, povej mi še kaj o sestrici smreki.“ — „Bratec moj, ali vidiš, kako jo bratec solnce z zlatim plaščem ogrinja. To je ljubezen. Ona objame dušo z nekim nadnaravnim bleskom, kakor bi jo sam Bog neustvarjena luč objela.“ V tistem trenutku se je spustila v naročje sestrice jelke sestra

senička in začela veselo prepevati. Frančišek dvigne svoje lepe oči k mali pevki. Solza se mu utrne in ves ginjen pravi: „Brat Masej, ali bova res tako nehvaležna dobremu Bogu, da bi se pustila od te male sestrice osramotiti? Zapojava še midva: O ljubezen, o božja ljubezen, kako velika, kako lepa, kako sladkoopojna si. O Bog, o ljubezen, ti si mi vse. Moj Bog in moje vse.“ Prevzeta te ljubezni, sta oba hkrati planila kvišku in z razprostrtima rokama padla v objem sestrice jelke, naj ju ona uči ljubiti Ljubezen. Sama nebesa pa so se radovala nad alvernjskim kvartetom: bratoma Frančišku in Maseju, ter sestricama jelki in senički.

PAX
ET
BONUM!

MIR
IN VSE
DOBRO!

P. ANGELIK:

Kdor noče na stara leta biti sam sebi in drugim v nadlego, kdor hoče tudi na stara leta, ko ne bo mogel več vršiti svojega poklica, živeti od svojega dela, naj se zavaruje za starost in onemoglost pri zavarovalnem odseku III. reda.

Glavni pogoji za zavarovanje za starost in onemoglost so sledeči:

Kdor se hoče zavarovati

1. mora biti ud III. reda ali se zavezati, da vanj stopi tekom petm let;
2. mora biti naročen na „Cvetje“ ali se nanj naročiti;
3. ne sme biti star nad šestdeset let.

Kdor potrebuje tiskovine za vpis ali želi kakega nadaljnega pojasnila, se lahko pismeno ali osebno obrne na „Zavarovalni odsek III. reda v Ljubljani, Marijin trg 4“ ali pa na „Župni urad Marijinega Oznanjenja v Ljubljani“.

1. Pisali ste v »Cvetju«, da se bo pokojnina začela izplačevati šele po dovršenem 65. letu starosti. To starost bodo pa le malokateri dočakali. Zato dvomim, če se sploh izplača to zavarovanje.

Pravilo ste brali v zadnji številki „Čvetja“, da imamo namen polagoma privedi Zavarovalni odsek tako daleč, da bo vsak član dobival pokojnino po dovršenem 65. letu življenja, ker to je že človeška doba, ko običajno človek ne more več s pomno močjo izvrševati svojega poklica. Vendar to za zdaj še ne velja.

Ker je stvar važna, zato naj jo še enkrat pojasnimo. Zavarovalni odsek ima namen nadomestiti pokojnino (penzijo) tistim, ki sploh nobene pokojnine ne dobivajo, ali zboljšati pokojnino tistim, ki bodo nekoč sicer dobivali pokojnino, pa premajhno, da bi od nje mogli živeti.

Gre torej tu za pokojnino. Pokojnina se običajno dobi, ko človek doseže službeno leta (30 ali 40 let) ali pa ko obnemore in ne more več izvrševati svojega poklica.

Službena leta za pokojnino so različna. Navadno se sučejo med 30. do 40. letom. Ker so člani našega zavarovalnega odseka po večini ljudje, ki morajo težko delati, zato smo določili, da ima pravico do polne pokojnine vsakdo, ki je dovršil dobo 30 let zavarovanja. Potem dobi pokojnino, če je magari zdrav kot dren ter ima pravico do nje. Če hoče pa lahko tudi naprej dela.

Kdaj človek obnemore? Če je bil že zavarovan pri nas 30 let, potem je vprašanje brez pomena, ker ima že itak pravico do pokojnine. Če pa še ni dosegel te dobe, tedaj mora to ponekod dokazati z zdravniškim spričevalom ali pa če je dosegel dobo 65 let in služil vsaj že 10—15 let. Pri našem zavarovalnem odseku velja prvo načelo: da mora namreč član onemoglost oziroma pravico do pokojnine dokazati z zdravniškim spričevalom in mora biti član odseka vsaj že 5 let. Torej precej lažje je tu doseči pokojnino kakor državnim ali banovinskim ali mestnim ali zasebnim uslužbencem.

Pa zakaj ne daste pokojnine takoj, ko kdo doseže 65. leto? Predvsem zato ne, ker prvo leto nismo določili nobene starostne meje, do katere se kdo sme zavarovati. Dati smo hoteli priliko vsem, da se lahko zavarujejo, četudi so stari že nad šestdeset let. Po naših zavarovalnih pogojih mora biti vsakdo vsaj pet let vpisan v zavarovalni odsek, predno dobi pravico do pokojnine. Ako bi postavili načelo, da dobi pokojnino vsakdo, kdor je dosegel 65. leto starosti, bi ne mogli dati priložnosti zavarovanja tistim, ki so bili stari že nad 60 let, ker bi dosegli 65. leto predno so bili zavarovani vsaj pet let.

Nadalje pa bi lahko nastale potem zlorabe in pa zašli bi lahko v plačilne težave. Recimo, da bi se jih veliko starih zavarovalo s šestdesetim letom. Po petih letih bi vsi ti lahko zahtevali pokojnino; če bi bilo določeno, da ima vsakdo po 65. letu pravico do pokojnine tudi če je še popolnoma zdrav in še lahko dela. Tako pa je to izključeno. Kdor bo onemoglost dokazal s zdravniškim spričevalom, tudi magari, če je samo pet let vpisan, ima pravico do pokojnine. Drugi pa ne, čeprav bodo že dosegli starost 65 let.

K zdravniku pa ne gre vsakdo rad. Če le more se mu izogne. Večina ljudi želi, da bi dobili pokojnino brez zdravniškega spričevala. To je pri nas mogoče le na dva načina: če kdo doseže dobo zavarovanja 30 let, ali če je plačal za pet let nazaj vsaj dobo 25 let. Potem ne potrebuje zdravnika, ker dobi pokojnino tudi če je popolnoma zdrav. Ali pa, in to je druga možnost, kedar bo zavarovalni odsek dovolj krepak, da bomo lahko določili, da vsakdo dobi pokojnino kdor je dosegel 65. leto starosti. To pa šele tedaj, če bo pretežna večina članov zavarovana še pred 40 le-

tom svoje starosti. Vsak bo potem tekom let lahko plačal par let za nazaj, in ko doseže 65 leto starosti lahko gre v zasluženi pokoj. Tako je treba stvar razumeti.

Kdor je pazno bral splošne pogoje zavarovalnega odseka in njih razlago v Cvetju, lahko spozna, da so vsi pogoji zavarovalnega odseka nespremenjeni v veljavi. Želimo pa vzgojiti tudi naše delavce in delavke, da se bodo zavarovali tako zgodaj, da bodo enako kakor uradniki lahko rekli — brez ozira na svoje trdno zdravje —: Ko bom star ali stara 65 let, grem v zasluženi pokoj.

2. Zavarovanje za starost in onemoglost se ne izplača. Že 20 let plačujem v bolniško blagajno, bolan nisem bil nikoli, in nisem torej ničesar prejel.

Ne bomo se tu vtikali v poslovanje bolniške blagajne, ker naš list ni za to primeren. Resnica pa je, da se naše starostno zavarovanje vsakomur izplača, izvzemši tistim ne, ki umrjo, ker mrtvim ne moremo izplačevati pokojnin. Naj si je že kdo zavarovan v kateremkoli razredu ali naj je zavarovan samo pol leta in potem obnemore ali 10 ali 30 let, to je čisto vseeno. Vsakdo dobi v dveh letih izplačan nazaj ves denar, kar ga je vplačal. Od tretjega leta naprej do smrti pa dobi vso pokojnino popolnoma zastonj, ne da bi bil zanj plačal niti pare. Kdor ima v rokah splošne pogoje zavarovalnega odseka lahko sam izračuna, koliko pokojnine mu po toliko in toliko letih pripada. Pravtako lahko sam izračuna, koliko bo v teh letih moral plačati v premijah. Potem bo lahko izračunal v kolikem času bo izčrpan denar, ki ga je vplačal in videl bo, da se zavarovanje za starost in onemoglost vsakemu izplača. Kdor želi še kaka nadaljna pojasnila se lahko ustmeno ali pismeno obrne na Zavarovalni odsek III. reda v Ljubljani.

Nove knjige.

Aleksej Remizov-Miran Jarc, *Na sinjem polju*. Povest. Ljubljana 1931. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena Din 45.

Na sinjem polju — detinstvo in prva zarja Olginih mladih dni — povest od zibelke do praga življenja — kakor pisatelj sam pravi v predgovoru. Nad vse ljubke so prigodbe v življenju mlade Olgice, ki jih človek rad in z užitkom čita in se pri tem spominja na svojo mladost.

Pierre l'Ermite-Joža Gregorič, *Kako sem ubila svojega otroka*. Povest. Ljubljana 1932. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena vez. Din 45, broš. Din 35.

Povest govori o sinu edincu, ki mu je mati s svojim nerazumevanjem izkopala prezgodnji grob. Kdor prične knjigo čitati, je ne odloži prej, dokler je ne prebere. Pisatelj je Slovincem že znan po povestih: *Zena z zaprtimi in odprtimi očmi*. Zato knjigo toplo priporočamo.

Ludvik Mrzel, *Luči ob cesti*. Črtice. Ljubljana 1932. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena vez. Din 50.

Knjiga je pomembna zlasti z vidika novejših slovenske književnosti. Pisatelj je celo vrsto let pisal le pod pseudonimom „Frigid“, kar je v slovenščino prevedeno njegovo ime „Mrzel“ in pripada najmlajši pisateljski generaciji. Pričujoča knjiga je zbirka osebnih izpovedi in razmišljanj, drobnih, kratkih spisov, katerim bi lahko rekli, da so črtice in pesmi v

grozi. O samem sebi nam pisatelj pripoveduje takole: V vsakem življenju so dobe, ko je človek sebi in vsemu svetu tuj in vsaka mladost je kakor majhno izgnanstvo. Najprej si bil nekje doma, pa si se pošlovil in si šel; zdaj si na cesti in prav nič ne veš, ali je kje konec poti, in ali je kje hiša, pri kateri se boš upal nazadnje potrkati. S temi besedami je pisatelj najboljše označil vsebino svojih črtic.

Ivan Pregelj, *Izbrani spisi VII. zv. Ženske povesti*. Ljubljana 1932. Cena vez. Din 60, broš. Din 45.

Zričujoči zvezek Pregljevih povesti obsega tri ženske povesti, „Dom gospe Serafine“ povest iz samostanskega življenja. To ni zgodovinska povest, marveč je postavljena v kraj in razmere našega časa. Plastično in izrazito so predstavljene zlasti posamezne nune uršutinke: prednica, matere, sestre in kandidatkinje. Povest je nekaj originalnega v slovenskem slovstvu. Drugi dve povesti „Zvonik“ in „Ograjnica“ so vzgojni. Prva je sociološko verno ogledalo polpreteklosti. Druga pa kaže na trmo in iz nje izvirajoče zlo. kdorkoli želi imeti priprosto in prijetno vzgojno berilo naj seže po knjigi.

Earl Derr Biggers — Franc Kremžar, *Kitajčeva papiga*. Ljubljana 1932. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena Din 32, vez. Din 42.

Prav za prav nimamo pri nas mnogo detektivskih povesti (v prevodu namrec, zakaj izvirnih sploh nimamo). Gotovo pa je, da tako napete, tako spretno napisane in privlačne kakor je kitajčeva papiga, še nismo imeli. Zato bo dobrodošla vsem, ki si hočejo privoščiti prijetno zabavno čtivo, posebno zdaj ob počitnicah. Ker ima knjiga tudi svoje umetniške vrednote, nikómur ne do žal, ki bo knjizico bral.

Milo Urban-Dr. France Stelè: *Živi bič*. Roman. Ljubljana 1932. Založila Jugoslovanska knjigarna.

Roman „Živi bič“, ki je pravkar izšel v založbi Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani, se po svoji umetniški vrednosti in po aktualni življenjski pomembnosti more postaviti v vrsto najizrazitejših del povojne književnosti vobče, ne le slovaške, iz katere je to delo prevedeno in v kateri predstavlja sodobni višek njenega razvoja. Prevod pričujočega romana smemo zato pač smatrati za enega najpomembnejših dogodkov v našem prevodnem slovstvu, kar smo jih dosedaj doživeli to leto. Ne rečem, da razen njega nismo dobili moških del odličnih umetniških kvalit, vendarle pa v vsem letošnjem prevodnem sporedu skoroda ni nobenega spisa, ki bi se mogel meriti z „Živim bičem“ po široki preprostosti in neposredni življenjski pomembnosti. Vojna z vsemi nečloveškimi grozotami in krivicami je tu prikazana izredno živo in močno, čeprav popolnoma preprosto in enostavno. Zato bo „Živi bič“, ki je tako po vsebini in obliki res pravi ljudski roman, zanimal vsakogar in bo zadovoljil prav tako preprostega kakor tudi literarno zrejšega bralca. Knjiga bo nedvomno doživela uspeh, kakor malo-katera druga. Prevajavec in založba si pač nista mogla izbrati boljšega, našemu času in našemu ljudstvu primernejšega leposlovnega dela. Podrobnejše podatke bo našel bravec v izčrpnem uvodu, ki ga je napisal prevajavec France Stelè. Razen življenjepisnih podatkov o pisatelju vsebuje uvod tudi obširnejšo literarno oznako njegovega dela, ki ga prevajavec tolmači tudi iz razmer in prilik slovaškega narodnega živ-

ljenja. Iz tega uvoda nehote začutiš sorodnost in bližino slovaškega naroda z našim slovenskim. Tudi iz romana diha venomer ta sorodnost in bližina. Čudež ne bo, ako bo roman romal iz kraja v kraj, od človeka do človeka, budeč v nas vseh prapodobno človeka in njegovega elementarnega življenjskega ideala — svobode!

Martin Andersen Nexö - Mirko Javornik: *Prokletstvo*, roman, Ljubljana 1932. Založila Delavska založba. Cena vez. Din 40, broš. Din 26, (za člane Krekove knjižnice vez. Din 26, broš. Din 16.)

Martin Andersen-Nexö pripoveduje v „Prokletstvu“ z neprosto voljno komiko vsakdanjega življenja pomešano žalostno zgodbo iz pekla družine, katere glavar je brez resitve udan alkoholu. V neštetihih minuciozno izdelanih prizorih prikazuje avtor neukrotljivi pogum gospe Frankove do življenja, pa čeprav mora na svojih ramenih nositi vso skrb za vzdrževanje družine. Kako si ve pomagati — zgrda bolj kakor zlepa — da je pri hiši kaj jesti, kaj obleči in ob čem sploh živeti ter pripadati človeški družbi na ribiškem otoku, potem, ko je njen mož, nekdanji krojač Frank, na vsej črti odpovedal kot gospodar in hranitelj, da, celo postal strašansko breme na njenih ramenih, ki služi svoj borni kruh kot perica. Vse stopnje neizbežne tragedije so popisane, od neštetihih zelo originalnih in pri vsej resnobnosti zabavnih poskusov gospe Frankove, da bi svojega moža spreobrnila k treznosti in k poštenemu delu, pa do žalostne smrti pijanca v morskih valovih, ki učinkujejo na zgarano ženo kakor odrešitev. Gotovo bodo mnogi pri nas s pridom čitali to zgodbo in morda utegne roman obvarovati žalostnega konca tega ali onega, ki leze za krojačem Frankom.

Proslava 25 letnice kronanja čudodelne podobe M. P. na Brezjah.

Prve dni septembra bo preteklo 25 let, odkar je bila čudodelna podoba M. P. slovesno kronana. Da se omogoči udeležba vsem vernim Marijinim častivcem, je pripravljali odbor za proslavo srebrnega jubileja izposloval polovično vožnjo v vsem področju Dravske banovine. Spored teh svečanosti je sledeči:

Od 1. do 3. septembra bo slovesna tridnevnicca. Vsako jutro bo ob 6. slavnostni govor in sv. maša pred izpostavljenim Najsvetejšim. Zvečer bo istotako govor in pete litanije M. b. Slovesno zvonjenje.

Od sobote zvečer do nedelje zjutraj bo nočno češčenje presv. R. T. Najprej bo govor in potem slovesne večernice s procesijo sv. R. T. Po procesiji se bo izpostavilo Najsvetejše v javno molitev. Ob polnoči bo slovesna sv. maša.

Slavnostni dan 4. septembra ima svojo posebnost. Ob 10. bo pridigoval prevzvišeni g. knezoškof dr. Gregorij Rožman. Sledi pontifikalna maša z zahvalno pesmijo: Tebe Boga hvalimo.

Isti dan bo tudi od 5.—6. ure zvečer marijanski koncert. Združena pevska zboru Brezje-Radovljica bosta odpela najlepše Marijine pesmi v proslavo M. P.

Naslednje dneve do 8. sept. bo vsak dan zjutraj sv. maša pred izpostavljenim, zvečer pa litanije M. b.

Tretjeredniki, bratje in sestre, najvljudneje vabljeni!